

ЗВІТ

ректора Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

про роботу, проведenu колективом
університету в 2018 році

(конференція трудового колективу

26 грудня 2018 року)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ	4
1.1 Вступна кампанія	4
1.2 Контингент студентів	10
1.3 Навчально-методична робота.....	16
1.4 Ліцензування й акредитація.....	18
1.5 Завдання університету в освітній роботі.....	20
Розділ 2. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	26
2.1 Науково-дослідна робота	26
2.2 Здобутки науковців.....	28
2.3 Аспірантура і докторантура.....	33
2.4 Наукова бібліотека	35
2.5 Ботанічний сад.....	42
Розділ 3. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ.....	44
3.1 Загальна інформація.....	44
3.2 Участь у європейських проектах.....	45
3.3 Мобільність студентів і викладачів, подвійні дипломи.....	47
3.4 Літні школи та культурні заходи.....	50
3.5 Іноземні студенти в ЧНУ	51
Розділ 4. ГУМАНІТАРНА РОБОТА	52
4.1 Соціально-психологічна робота і превентивне виховання.....	54
4.2 Студентське самоврядування.....	54
4.3 Інформаційна діяльність і зв'язки зі ЗМІ	55
4.4 Екскурсійне обслуговування та співробітництво з ЮНЕСКО	56
Розділ 5. КАДРИ.....	57
Розділ 6. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	59
6.1 Загальний фонд	59
6.2 Спеціальний фонд.....	61
6.3 Придбання та видатки розвитку	65
Розділ 7. ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ.....	70
Розділ 8. ОСОБИСТА РОБОТА РЕКТОРА	74

ВСТУП

Шановні колеги.

Не простим було життя нашого університету у 2018 році. Як непростим було і життя всієї країни. Війна, криза в багатьох галузях господарства, зростання платежів за комунальні послуги, фактично розпочата передвиборча кампанія президента... Кожен може цей список проблем розширити. Але навіть за цих умов наш університет спромігся працювати злагоджено й ефективно. Ми випустили в цьому році 3557 бакалаврів, 1137 магістрів і ще 17 спеціалістів. Усього 4711 випускників. Ми успішно провели вступну кампанію. За кількістю поданих заяв на вступ до університету ми знову увійшли в десятку університетів України.

За показниками наукометричної бази Scopus ми зараз на четвертому місці серед усіх вищих навчальних закладів України.

У консолідованому рейтингу ми на дванадцятому місці, а серед класичних університетів – на восьмому.

Цього року університет виконав науково-дослідних робіт із різних джерел фінансування на загальну суму 12,5 млн грн.

Як і в минулому році, в університеті проведено чимало міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій, організатором яких виступив наш університет. На сьогодні маємо 164 договори про співпрацю з університетами та іншими науковими структурами із 30 країн. Цього року ми виграли три проекти за програмою ЕРАЗМУС+ КА2, це найкращий показник серед університетів України.

Також у цьому році ми провели Фестиваль пам'яті Леоніда Каденюка, який став продовженням серії фестивалів, які проводилися в Луганську. Після чотирирічної перерви, що зумовлена відомими подіями, ми відновили цю чудову справу. Фестиваль перекочував із крайнього Сходу на крайній Захід держави, що також може слугувати символом єдності України.

Як і в минулі роки, наші студенти стали володарями призових місць на чемпіонатах Європи і світу з панкратіону, пауерліфтингу та рукопашного бою.

Щорічний звіт ректора університету про виконану ним особисто та усім колективом роботу перед делегатами конференції трудового колективу є важливим етапом в житті університету. Вашій увазі я його й пропоную.

Розділ 1. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

1.1 Вступна кампанія

Умови прийому і, відповідно, Правила прийому до університету в цьому році істотно не відрізнялися від торішніх. Фіксовану кількість місць державного замовлення ми отримали для вступників бакалаврів на базі Атестації про середню освіту лише на спеціалізацію «Мова та література (англійська, німецька, французька, румунська)», спеціальності «Середня освіта» і спеціальності, де проводилися творчі конкурси, також для вступників-бакалаврів скороченого терміну навчання та вступників-магістрів (окрім спеціальностей «Право» та «Міжнародне право»). Для всіх інших абітурієнтів, які вступали в університет на основі даних ЗНО на бакалавра денної та заочної форм навчання, а також на денну форму спеціальностей «Право» і «Міжнародне право», був проведений так званий широкий конкурс, для якого використовувалась Єдина база, ЄДЕБО.

Треба сказати, що ця всеукраїнська система в цьому році, на відміну від минулих років, працювала практично без збоїв.

Які були в нас проблеми та особливості під час вступної кампанії?

По-перше, не можна змінювати правил гри під час самої гри, бо це ускладнює будь-який процес. На жаль, хоча Умови прийому були прийняті ще в кінці минулого року, останні зміни до них внесені вже перед самим початком вступної кампанії. Крім того, було кілька різних додаткових листів-роз'яснень уже під час прийому документів.

По-друге, фіксоване державне замовлення ми отримали дуже пізно, 21 липня. Ні приймальна комісія, ні абітурієнти не змогли завчасно його вивчити й зорієнтуватись.

По-третє, ряд поправочних коефіцієнтів мав на меті виправити ситуацію, зокрема з урахуванням регіональних особливостей. Але, як на мене, бажана мета не досягнута і навряд чи зможе бути досягнута в такий спосіб. Широкий конкурс у межах всієї країни, напевно, виправданий для

ряду спеціальностей, але регіональні особливості він не врахує ніколи. А вони дуже важливі. Адже абітурієнт, вигравши державне місце десь на другому кінці країни, надає перевагу платному місцю в університеті, який розташований ближче до дому. І його можна зрозуміти, бо державне місце, наприклад, у Харківському університеті в підсумку йому обійдеться дорожче, ніж платне місце в рідних Чернівцях.

Крім того, в подальшій перспективі навряд чи випускник, наприклад, Київського університету харчових технологій захоче їхати в Сокиряни чи Путилу працювати на місцевий хлібозавод. А випускник ЧНУ, якщо він ще й родом із тих країв, поїде без проблем. Про це ми говорили і минулого, і позаминулого року. На жаль, доводиться повторювати знову.

У приймальній комісії на посаді відповідального секретаря знову працював дуже досвідчений, надзвичайно відповідальний, толерантний та інтелігентний Тарас Звоздецький. Заступниками секретаря працювали Петро Шпатар, Олександр Максимюк і Наталя Сокровольська, яка займалася іноземними абітурієнтами. Як на мене, це оптимальний склад керівництва приймальної комісії.

У цьому році вступники на рівень магістра проходили тестові випробовування. Причому 14 спеціальностей складали іспити в режимі ЗНО, а решта проходили тестове випробовування в університеті, як це було в минулому році. При цьому використовувалась універсальна програма, на базі якої ми вибудовуємо електронне навчання в університеті.

Цьогорічна вступна кампанія засвідчила достатньо високий авторитет нашого університету в Україні. Ми вже вкотре входимо в десятку університетів за кількістю поданих заяв абітурієнтів. У цьому році ми були дев'ятими. Таблиця 1 демонструє динаміку кількості поданих заяв за останні 7 років.

Кількість поданих заяв

Рік	Усього заяв (тис.)	Електронні (тис.)
2012	20,0	4,0
2013	24,4	8,6
2014	28,8	13,8
2015	24,9	13,6
2016	35,4	24,9
2017	28,3	20,3
2018	23,4	17,2

У цьому році, як усі ви добре знаєте, маємо демографічний провал, кількість абітурієнтів зменшилася. Крім того, багато випускників шкіл вступають в університети зарубіжних країн. Заборонити це неможливо, треба нашим університетам ставати конкурентоспроможними на міжнародному ринку освітніх послуг. Ті методи, якими ще кілька років тому можна було агітувати абітурієнтів (ходити по школах, виступати в класах, працювати з учителями і т. д.), мало що дають. Основний фактор впливу, основний елемент агітації – це імідж університету, імідж факультету, окремої кафедри, спеціальності і навіть, якщо хочете, особистий імідж і старання декана, завідуючого кафедрою, викладача і т. д.

Слава та інформація про те, як проходять навчання на кафедрі, які знання можна отримати чи не отримати, які вимоги ставляться до студентів, наскільки вимоги об'єктивні, наскільки дружна і творча атмосфера на кафедрі, яка співпраця кафедри з міжнародними партнерами, а відповідно, можливість потрапити на певний час на навчання в зарубіжний університет та отримати подвійний диплом, дуже швидко і об'єктивно поширюється серед абітурієнтів. Саме ця інформація є основним агітаційним матеріалом.

Зрозуміло, спрацьовують тут і державні пріоритети, тобто кількість виділених місць державного замовлення в межах держави. І якщо їх виділено кілька десятків на всю Україну, то розраховувати на великий виграш цих місць не доводиться. Отже, треба працювати так, щоб

привабити платників, бо державних місць на певну конкретну спеціальність мало або немає не тільки в нашому університеті. Треба боротися за платника, а методи тут такі ж, як говорилося вище.

У таблицях 2–9 наведено результати набору. Як видно з таблиці 2, на державне замовлення ми прийняли на 200 осіб менше, ніж минулого року. На платну форму менше на 260 осіб. У цілому в 2018 році ми зарахували майже на 600 осіб менше, ніж минулого року.

Таблиця 2

Державне замовлення

Ступінь / ОКР	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Молодший спеціаліст	64	66	85	98	300	236	226
Бакалавр	1399	1363	1463	1213	1206	1244	1079
Спеціаліст	850	769	714	430	447	-	-
Магістр	376	399	446	438	726	820	794
Усього	2689	2597	2708	2179	2679	2300	2099

Таблиця 3

Державне замовлення на бакалаврат повного терміну навчання у 2018 році

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	80	0
Широкий конкурс	773	47
	Σ 853	Σ 44
Зараховано	69 (із 80)+629 (із 773)	31
	Σ 698	Σ 31
Квотні місця для іноземців	4	0
Із залишку $853-702=151$ місця на денну і $44-31=13$ місць на заочну форми ми перерозподілили 53 і 2 місця відповідно для вступників пільгових категорій та платників для спеціальностей, яким надається особлива підтримка, а решту 98 місць для денної форми та 11 місць для заочної форми віддали до МОН		
21.08 конкурсна комісія МОН додала	28	5
04.09 конкурсна комісія МОН додала	22	2
27.09 конкурсна комісія МОН додала	1	0
Усього на бюджет зараховано	802	43

Таблиця 4

**Державне замовлення на бакалаврат скороченого терміну навчання
у 2018 році**

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	203	15
Зараховано	196	15
21.08 конкурсна комісія МОН додала	13	4
04.09 конкурсна комісія МОН додала	5	1
Усього на бюджет зараховано	214	20

Таблиця 5

Державне замовлення в магістратуру у 2018 році

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	720	46
Широкий конкурс	28	0
Зараховано	720	46
Квотні місця для іноземців	2	0
04.09 конкурсна комісія МОН додала	22	2
27.09 конкурсна комісія МОН додала	0	2
Усього на бюджет зараховано	742	50

Таблиця 6

Зарахування на ступінь бакалавра

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контр.)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контр.)	Заочна (разом)	Усього
2012	1295	937	2232	125	852	977	3209
2013	1261	1243	2504	115	988	1103	3607
2014	1340	1396	2736	122	988	1110	3846
2015	1059	1527	2586	57	623	680	3266
2016	1012	1519	2531	28	712	740	3271
2017	1166	1421	2587	78	740	818	3405
2018	1016	1429	2445	59	635	694	3139

Таблиця 7

Зарахування на ступінь магістра

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контр.)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контр.)	Заочна (разом)	Усього
2012	406	364	770	42	517	559	1329
2013	347	454	801	52	453	505	1306
2014	391	409	800	55	438	493	1293
2015	399	461	860	39	406	445	1305
2016	624	475	1099	108	470	578	1677
2017	743	754	1497	77	883	960	2457
2018	742	528	1270	50	698	748	2018

Таблиця 8

Зарахування в університет (бакалаври і магістри, без спеціалістів)

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контр.)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контр.)	Заочна (разом)	Усього
2012	1701	1301	3002	167	1369	1536	4538
2013	1608	1697	3305	167	1441	1608	4913
2014	1731	1805	3536	177	1426	1603	5139
2015	1458	1988	3446	96	1029	1125	4571
2016	1636	1994	3630	136	1182	1318	4948
2017	1909	2175	4084	155	1623	1778	5862
2018	1758	1957	3715	109	1333	1442	5157

Таблиця 9

Зарахування в університет (разом зі спеціалістами в 2012-2016 роках)

Форма навчання	Рік						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Денна	3942	4337	4423	4042	4143	4084	3715
Заочна	2593	2575	2272	1792	2002	1778	1442
Усього	6535	6912	6695	5834	6145	5862	5157

Таблиця 10

Зарахування в коледж

Форма оплати	Рік						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бюджет	64	66	85	85	253	236	226
Контракт	73	71	102	98	92	91	66
Усього	137	137	187	184	345	327	292

Найбільше заяв на всі освітні рівні подано на такі факультети / інститути:

- інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук – 2605;
- факультет історії, політології та міжнародних відносин – 2546;
- факультет іноземних мов – 2490;
- економічний факультет – 2473;
- факультет педагогіки, психології та соціальної роботи – 2227;
- юридичний – 2049.

Найбільше заяв на навчання за освітні рівні бакалавра подано на такі спеціальності:

- Право – 1473;
- Філологія (англійська) – 1454;
- Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – 907;
- Менеджмент – 697;
- Психологія – 689;
- Фінанси, банківська справа та страхування – 661;
- Туризм – 650.

Найменше заяв на навчання за ОР бакалавра подано на такі спеціальності:

- Середня освіта (російська мова та література) – 3;
- Середня освіта (румунська мова та література) – 4.

Уперше здійснювався набір у магістратуру за спеціальністю «Богослов'я».

1.2 Контингент студентів

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича станом на 1 жовтня здобували освіту 15422 студенти, із них за денною формою навчання – 11077 осіб, заочною формою навчання – 4345 осіб. У таблиці 11 наведено контингент студентів університету станом на 1 жовтня 2012-2018 років.

Таблиця 11

Контингент студентів станом на 1 жовтня 2012–2018 років

Ступінь	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бакалавр	12402	11724	11710	11593	12443	11730	11093
Спеціаліст	2003	2002	1577	1280	1197	26	3
Магістр	1379	1294	1330	1311	3093	4020	4326
Усього	15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422

На місцях, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, навчається 5827 осіб: за денною формою навчання – 5438, заочною – 389. На умовах контракту навчається 9565 студентів, із них за денною формою навчання – 5639, заочною – 3956.

Чисельність студентів, що здобувають вищу освіту, становить:

- бакалавра – 11093 особи;
- спеціаліста – 3 осіб;
- магістра – 4326 осіб.

Контингент студентів у розрізі структурних підрозділів ілюструє таблиця 12.

Університет має ліцензію на підготовку студентів з числа іноземних громадян, кількість яких на 1 грудня 2018 становить 97 осіб.

У 2018 році випущено 4711 студентів, із них бакалаврів – 3557 осіб, спеціалістів – 17 осіб, магістрів – 1137. Серед випускників 2151 особа навчалася за рахунок коштів державного бюджету та 2560 осіб – на умовах контракту.

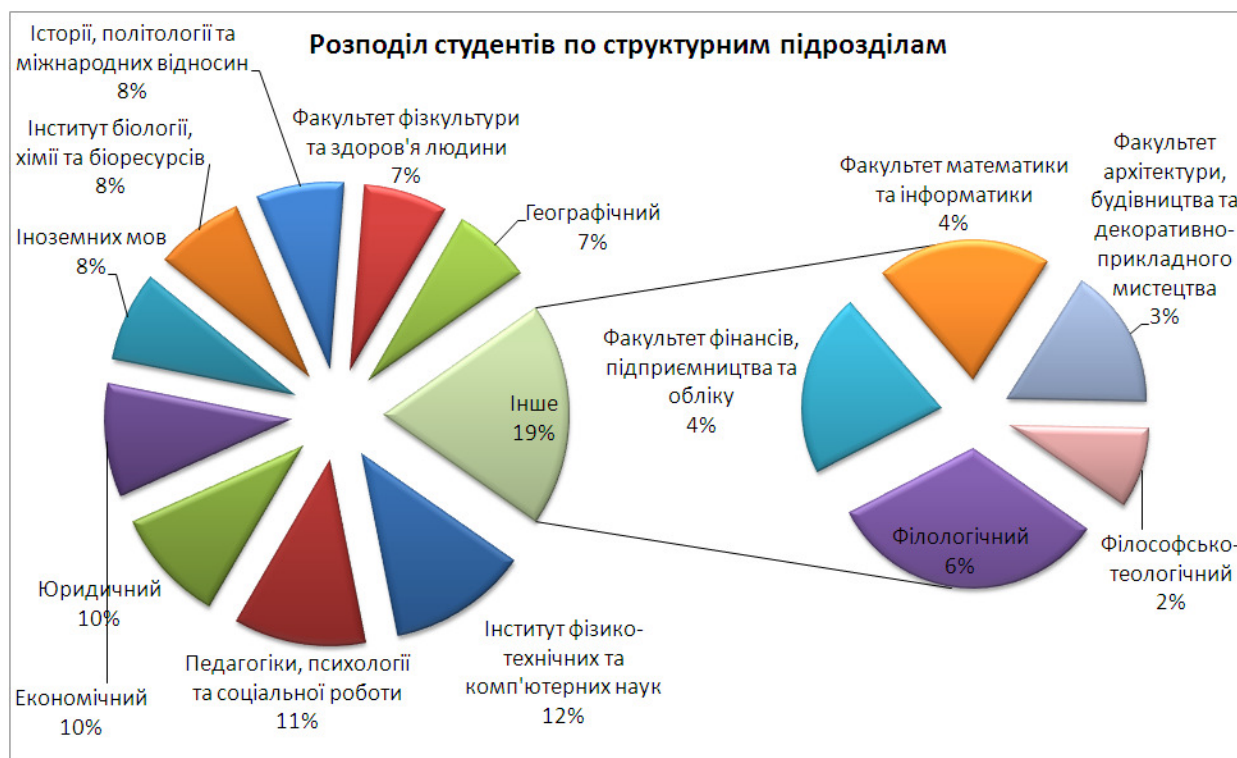
У грудні 2018 року планується випустити ще 2195 студентів-магістрів.

Нижчеподані таблиці 12–18 та рисунки ілюструють випуск фахівців у розрізі освітніх (освітньо-кваліфікаційних) рівнів, форм навчання, джерел фінансування та динаміку показника за останні роки (у зв'язку з переходом у 2015 році на півторарічну та дворічну магістратуру випуску магістрів у 2016 році не було).

Окрім прийому та випуску, на показник кількості студентів впливає також рух контингенту. Як ілюструє таблиця 18, кількість студентів, відрахованих з університету з різних причин, значно переважає кількість тих, хто поповнив ряди студентства.

Контингент студентів у розрізі структурних підрозділів

Факультет, інститут	Держ.	Платн.	Разом
Інститут біології, хімії та біоресурсів	655	539	1194
Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	1302	572	1874
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	229	260	489
Географічний	403	654	1057
Економічний	458	1050	1508
Іноземних мов	463	740	1203
Історії, політології та міжнародних відносин	334	835	1169
Педагогіки, психології та соціальної роботи	416	1354	1770
Факультет математики та інформатики	384	227	611
Факультет фізкультури та здоров'я людини	200	909	1109
Факультет фінансів, підприємництва та обліку	217	423	640
Філологічний	477	505	982
Філософсько-теологічний	116	168	284
Юридичний	173	1359	1532
Усього по університету	5827	9595	15422

Таблиця 13

Випуск студентів за ОР «Бакалавр»

Бакалавр	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Денна форма	1380	1287	1269	1013	1187	1400	1282	874	919	714	651	768	1039	880	2254	2206	1983	1664	1925	2439	2162
Заочна форма	144	130	140	88	117	172	151	1417	1560	1320	1191	952	1054	1244	1561	1690	1460	1279	1069	1226	1395
Усього	1524	1417	1409	1101	1304	1572	1493	2291	2479	2034	1842	1690	2093	2124	3815	3896	3443	2943	2994	3665	3557

Таблиця 14

Випуск студентів за ОКР «Спеціаліст»

Спеціаліст	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Денна форма	747	711	686	603	376	332	14	311	178	290	235	172	121	3	1058	889	976	838	548	453	17
Заочна форма	124	76	62	74	25	33	0	1232	988	884	591	624	637	0	1356	1064	946	665	649	670	0
Усього	871	787	748	677	401	365	14	1543	1166	1174	826	796	758	3	2414	1953	1922	1503	1197	1123	17

Таблиця 15

Випуск студентів за ОР «Магістр»

Магістр	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Денна форма	362	711	336	378	0	430	613	363	178	433	392	0	479	403	725	889	769	770	0	909	1016
Заочна форма	28	22	27	31	0	34	91	523	505	439	424	0	407	30	551	527	466	455	0	441	121
Усього	390	733	363	409	0	464	704	886	683	872	816	0	886	433	1276	1416	1235	1225	0	1350	1137

Таблиця 16

Випуск студентів за всіма ступенями вищої освіти

Загалом	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Денна форма	1742	1998	1605	1391	1187	1830	1895	1237	1097	1147	1043	768	1518	1283	2979	3095	2752	2434	1955	3348	3178
Заочна форма	172	152	167	119	117	206	242	1940	2065	1759	1615	952	1461	1274	2112	2217	1926	1734	1069	1667	1516
Усього	1914	2150	1772	1510	1304	2036	2137	3177	3162	2906	2658	1720	2979	2557	5091	5312	4678	4168	3024	5015	4694

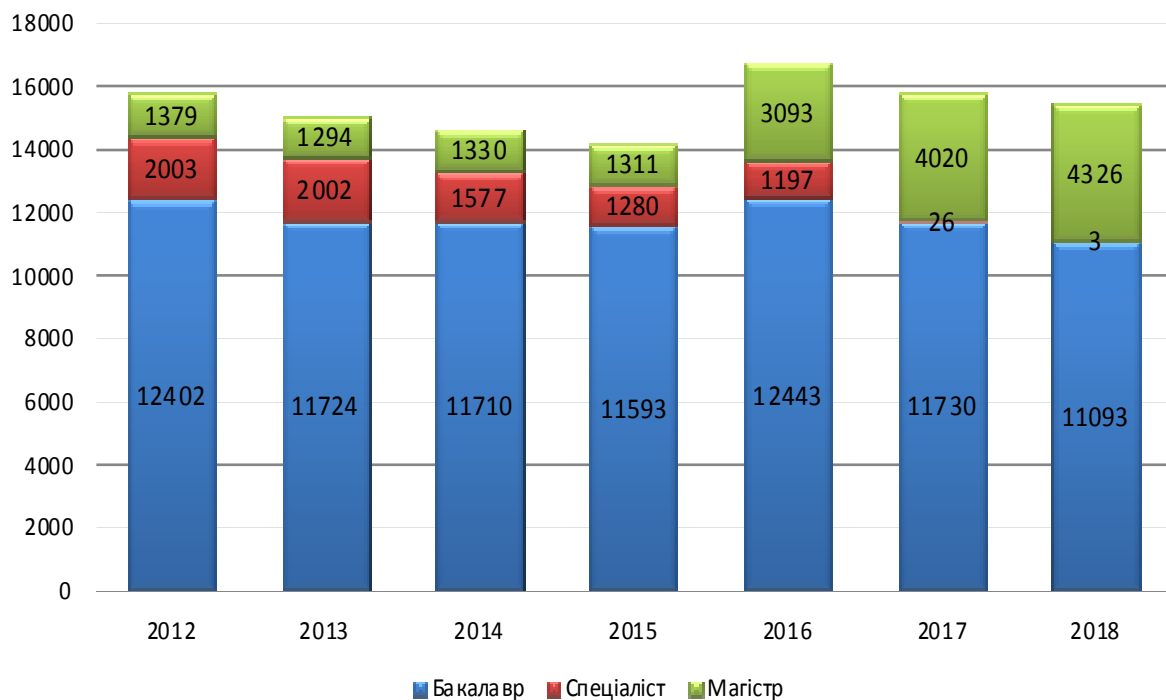
Таблиця 17

Кількість студентів станом на 1 жовтня відповідного року
у розрізі структурних підрозділів

Факультет, інститут		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Інститут біології, хімії та біоресурсів	Біологічний	1117	1121	1258	1232	1256	1205	1194
	Хімічний	286	284					
Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	Інженерно-технічний	612	539	1930	1773	2060	1921	1874
	Комп'ютерних наук	661	568					
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	Образотворчого мистецтва	105	103	411	476	534	486	489
	Кафедра будівництва та архітектури	208	257					

Географічний	1465	1275	1157	1077	1143	1080	1057
Економічний	1809	1525	1419	1433	1572	1531	1508
Іноземних мов	1173	1147	1168	1179	1271	1245	1203
Історії, політології та міжнародних відносин	1314	1146	1088	982	1143	1158	1169
Педагогіки, психології та соціальної роботи	1792	1841	1878	1819	1930	1785	1770
Факультет математики та інформатики	613	626	617	571	637	637	611
Факультет фізкультури та здоров'я людини	510	590	657	740	900	987	1109
Факультет фінансів, підприємництва та обліку	0	0	0	0	934	693	640
Філологічний	1043	1080	1045	995	1051	980	982
Філософсько-теологічний	412	424	390	374	385	332	284
Юридичний	1809	1630	1599	1533	1917	1736	1532
Усього по університету	15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422

Усього навчається студентів за програмами підготовки бакалавра, спеціаліста та магістра

Рух контингенту студентів

	Державне замовлення		Повна оплата		Разом	
	Присів	Відсів	Присів	Відсів	Присів	Відсі в
Денна форма	0	137	63	296	63	433
Заочна форма	0	24	110	265	110	289
Усього	0	161	173	561	173	722

Більшість студентів відраховано за невиконання навчального плану (385 осіб), у зв'язку з несплатою за навчання (81 особа), не склали державну атестацію (113 осіб), вибули за власним бажанням (92 особи).

1.3 Навчально-методична робота

Навчально-методична робота в університеті за звітний (2018 р.) період здійснювалася за такими основними напрямками:

- забезпечення якості та моніторинг освітньої діяльності підготовки фахівців,
- моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти,
- ліцензування й акредитація освітньої діяльності.

Задекларована в Законі автономія університету потребує побудови системи внутрішнього забезпечення якості підготовки фахівців, якою передбачалося за звітний період здійснення таких процедур:

- постійний моніторинг освітньої діяльності та якості освіти, організації освітнього процесу;
- удосконалення розробки освітньо-професійних програм спеціальностей;
- моніторинг діяльності кафедр щодо якості підготовки фахівців;
- моніторинг самостійної роботи студентів;
- організація студентоцентрованого навчання;
- удосконалення науково-методичного і матеріального забезпечення освітнього процесу;

- упровадження передових освітніх технологій;

Відповідно на засіданнях науково-методичної та вченої рад університету періодично розглядалися такі питання:

- обговорення та затвердження освітніх програм, нових навчальних планів і змін до чинних навчальних планів підготовки фахівців із появою нових стандартів;

- якість методичного забезпечення освітнього процесу;

- результати навчальних досягнень студентів.

Інструментом для аналізу успішності студентів і рівня викладання є проведення моніторингу за результатами екзаменаційних сесій, атестації випускників, зрізу залишкових знань та проведення ректорського контролю знань студентів, навчальної та трудової дисципліни суб'єктів освітнього процесу; рівня задоволеності студентів освітніми послугами (анкетування) тощо.

Прокоментую окремі результати.

Якість знань випускників першого (*бакалаврського*) рівня вищої освіти (за 2017–2018 н.р.) становить – 55,2 %, абсолютна успішність – 97,4 %.

Отримали дипломи із відзнакою (за 2017–2018 н.р.) 186 студентів (що становить 5,5 % від загальної кількості випускників ОР «Бакалавр»). Разом із відмінниками є студенти, які отримали незадовільні оцінки (82 студенти, що становить 2,5 %).

Порівняльний аналіз результатів зрізу залишкових знань студентів у I семестрі 2018–2019 н.р. засвідчує певні розбіжності з окремих навчальних дисциплін. Наприклад, дисципліни ІФТКН «Конструювання в оптичному приладобудуванні»: зріз – 45,0 %, розбіжність у порівнянні із сесією – (- 30,0 %); «Обладнання видавничо-поліграфічних видавництв» – розбіжність (- 47,0 %); дисципліни географічного факультету «Фізична географія материків і океанів» розбіжність (- 36,3 %); «НДР у геодезії»: зріз – 75,0 %, розбіжність у порівнянні із сесією (+30,6 %); дисципліна факультету архітектури, будівництва і декоративно-прикладного мистецтва «Конструювання будівель і споруд»:

розбіжність (+31,0 %). Наведені найпомітніші розбіжності у показниках між сесією та контрольним зрізом. Очевидно, тут має місце або необ'єктивність оцінювання на екзамені, або формальність контролю при проведенні зрізу. Отже, маємо над чим працювати.

Виправданим стало проведення в університеті комплексного моніторингу підготовки фахівців. Так, за звітний період такий моніторинг проведено на філологічному факультеті та факультеті іноземних мов. Комісіями відзначено достатньо високий рівень організації освітнього процесу, наукової роботи та впровадження інновацій в освітню діяльність. Під час анкетування в контексті цього моніторингу студенти наголошують на важливості педагогічної майстерності, кваліфікованості, стилю спілкування викладача, уміння використовувати сучасні інноваційні технології під час навчальних занять тощо.

Протягом звітного періоду здійснено і моніторинг навчально-методичного забезпечення та якості викладання таких загальноуніверситетських навчальних дисциплін: іноземна мова, математика та фізика (на природничих спеціальностях), актуальні питання історії та культури України. Обговорення результатів та проблем здійснювалося на розширеному засіданні науково-методичної ради з участю обслуговуючих кафедр безпосередньо на факультетах / інститутах.

Питання якісної підготовки випускників університету і надалі має бути в полі зору всіх студентів, викладачів, роботодавців.

I.4 Ліцензування й акредитація

1) За звітний період проведено акредитацію за такими напрямками підготовки, освітніми програмами, **зокрема:**

- першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти – 2 напрями підготовки:
 - 6.030101 Соціологія
 - 6.030204 Міжнародна інформація

- другим (магістерським) рівнем вищої освіти – 1 освітня програма «Державна служба» за спеціальністю 074/281 «Публічне управління та адміністрування»

2) У Міністерство освіти і науки України для проходження акредитації подано (11 жовтня 2018 р.) 13 акредитаційних справ за освітніми програмами другого магістерського рівня, з них 9 – первинна акредитація:

- Соціологія, спеціальності 054 Соціологія.
- Місцеве самоврядування, спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».
- Середня освіта (історія), спеціальності 014 «Середня освіта (історія)».
- Міжнародне право, спеціальності 293 «Міжнародне право».
- Управління персоналом та економіка праці, спеціальності 051 «Економіка».
- Географія, спеціальності 106 «Географія».
- Освіта дорослих, спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».
- Соціальна педагогіка, спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».
- Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».
- Туризмознавство, спеціальності 242 «Туризм».
- Видавнича справа та медіаредагування, спеціальності 061 «Журналістика».
- Журналістика та крос-медійність, спеціальності 061 «Журналістика».
- Кібербезпека, спеціальності, 125 «Кібербезпека».

Усі пройшли процедуру чергової акредитації, очікуємо рішення ДАК. Засідання ДАКу заплановано на 27 грудня. Сподіваюся взяти участь у цьому засіданні як член ДАКу.

3) Протягом 2018 року університет підтвердив відповідність ліцензійним умовам у заявлених намірах провадити освітню діяльність із нових спеціальностей та отримав ліцензію;

- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти – зі спеціальності 041 «Богослов'я»;
- за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти – зі спеціальності 106 «Географія».

4) Підготовлено та подано ліцензійну справу в Міністерство освіти і науки України:

- зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

5) На даний час в університеті здійснюється підготовка за:

- першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти – із 80 спеціальностей;
- другим (магістерським) рівнем вищої освіти – із 73 спеціальностей;
- третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти – із 26 спеціальностей;
- ОКР молодшого спеціаліста – із 7 спеціальностей.

1.5 Завдання університету в освітній роботі

Основне завдання університету – це підготовка фахівців різних спеціальностей. Це завдання виконується університетом через освітній процес. Організація освітнього процесу – комплексна проблема не тільки в Україні, а й у світі.

Швидкість генерації інформації, її обробки, аналізу та передачі зростають дуже інтенсивно. Натомість організація освітнього процесу не зазнає суттєвих змін уже багато десятиліть. Основна концепція освітнього процесу на сьогодні – освіта через передачу досвіду. Тобто викладач намагається навчити студентів того, що сам знає, і потім на іспитах просить відтворити те, що студент засвоїв. Це фактично і є передачею готових знань. Якщо в цьому процесі розв'язуються якісь практичні задачі, то відповіді відомі, вони – в кінці збірника задач. Якщо робиться якийсь експеримент, то його результати теж відомі наперед.

Якщо ще 30 років тому основною складовою навчального процесу було отримання інформації, оскільки доступ до інформації був складним, то сьогодні це не проблема. ГҮґЛ і Вікіпедія знають дуже багато і готові поділитися інформацією з кожним бажаючим. Тому лекції інформаційного типу втрачають актуальність, особливо якщо вони підготовлені давно.

Треба в навчальних планах закладати більше лабораторних, практичних занять, семінарів, на яких залучати студентів до дискусій, стимулювати їх до індивідуальної роботи.

В останні роки в світі спостерігається тенденція, коли університети тією чи іншою мірою інтегруються з виробничими структурами. Роботодавці мають можливість впливати на формування навчального плану, залучати студентів, згідно з цим планом, до роботи на підприємстві під час навчання із зарахуванням певних кредитів. У такий спосіб університети реагують на вимоги ринку праці та вимоги суспільства в цілому.

В ідеалі студент зможе безпосередньо впливати на свій освітній процес, вибираючи навчальні дисципліни, теми, викладачів, тобто працювати за індивідуальним навчальним планом. Це допоможе йому краще підготуватися до роботи як фахівцю в певній галузі та збільшить його відповідальність. Дисципліни світоглядного характеру, які формують його як громадянина, як культурну людину, включаються у вибірковий цикл дисциплін. Певний відсоток таких дисциплін також має бути обов'язковим.

У нашому університеті зародки такого підходу є. Маю на увазі дуальну освіту, яка, щоправда, в законодавстві України поки що не прописана. Ми прийняли вченою радою університету Положення про дуальну освіту, маємо перший досвід зі спеціальності «Туризм». Протягом кількох місяців студенти працювали в туристичній фірмі відповідно до угод у рамках концепції дуальної освіти. Відгуки студентів про цю роботу та відгуки представників фірми однозначно позитивні. Підписані угоди про аналогічну співпрацю зі спеціальності «Лісове господарство», готуються угоди зі спеціальності «Будівництво», ведуться переговори ще з багатьох спеціальностей.

Від МОНУ чекаємо створення законодавчої бази для можливості інтеграції університетів із приватним бізнесом, який зміг би фінансувати конкретні освітні програми, зокрема і за дуальною освітою. Для підприємств, які фінансують університети чи певні освітні програми, запровадити податкові пільги.

Освітній процес в українських університетах потребує вдосконалення як стосовно викладачів, так і щодо студентів. Насамперед викладач має усвідомити, що він надає освітню послугу. Якщо ця послуга надається неналежно, то споживач від неї відмовиться. Студент має усвідомити, що він отримує освітню послугу і має це зробити належною мірою, бо інакше – це марно витрачені кошти, власні чи державні.

У всіх громадян України рівень вищої освіти бакалавра асоціювався з неповною вищою освітою. Насправді, згідно із Законом Про вищу освіту 2014 року, рівень бакалавра – це повна вища освіта, яка дає право на повноцінне працевлаштування. У країнах Заходу на рівень магістра вступають ті, хто хоче займатися науковими дослідженнями або кому це потрібно для подальшого кар'єрного зростання. А таких людей не так багато. Треба думати, що кількість магістрів і в Україні буде зменшуватися. Тому нам треба розробляти привабливі, сучасні магістерські програми, які б зацікавлювали абітурієнтів магістерського рівня.

З позаминого року ми почали готувати фахівців зі спеціальності «Середня освіта», тобто цілеспрямовано готувати вчителів. Ви, напевно, бачите, які баталії розгортаються час від часу в освітянському середовищі області та міста. Наші працівники доценти Оксана Палійчук та Сергій Мартинюк, які сьогодні очолюють обласну та міську освіту відповідно, стараються навести там лад, але це дуже непросто. Нам треба їм допомагати у найрізноманітніших аспектах. Багато робиться, зокрема, в організації учнівських олімпіад.

Уже мовилося про те, що ніколи посилено не займалися підготовкою вчителів, може, за винятком факультету педагогіки, психології і соціальної

роботи. І невтішні результати ЗНО у нашій області (передостаннє місце серед усіх областей України) якоюсь мірою і на нашій совісті.

Ми маємо налагодити тісні зв'язки зі школами, з освітянськими структурами і повернутися обличчям до підготовки вчителя. Більшість наших викладачів, зокрема й ті, які готують учителів, якщо і давали уроки в школі, то тільки під час практики. Досвід із методики проведення уроку в них невеликий.

Почали з'являтися Стандарти вищої освіти для бакалаврського рівня. Щоправда, їхня легітимність, як на мене, сумнівна, бо вони мають розроблятися чи бути узгоджені із НАЗЯВО, якого ще немає і невідомо, коли буде. Особливість нових стандартів у тому, що вони описують тільки компетентності, які повинен мати випускник. А це означає, що кафедра, методична рада має проаналізувати, які дисципліни допоможуть забезпечити цю компетентність, які розділи в цих дисциплінах мають бути обов'язковими, хто з викладачів може їх викладати. Для цього потрібна відповідна фахова підготовка і викладач формально має відповідати акредитаційним вимогам. Випускова кафедра фактично виступає замовником на викладачів відповідних інших кафедр і при цьому має виставити вимоги, що і в якому обсязі має бути прочитано. Часи, коли викладач читав, що знав, минули. Треба читати те, що забезпечить компетентність випускника і, відповідно, його конкурентоспроможність на ринку праці. Вочевидь розуміємо, що з часом життя змусить нас робити саме так. І першими про це заявлять студенти. В умовах боротьби за майбутнє робоче місце вони не будуть мовчки слухати все, що їм читатимуть. Вони вже ставлять запитання, наскільки це їм потрібно в подальшій трудовій діяльності. Це явище поодиноке, але це досить гучний сигнал.

У минулому році набір до магістратури на юридичному факультеті проводився за методикою зовнішнього незалежного оцінювання. Експеримент виявився вдалим і цього року ще вступники на рівень магістра 14 спеціальностей склали ЗНО з іноземної мови. Скоріше за все, ця методика буде поширена на всі спеціальності, а не тільки на іноземну мову. Ми повинні уважно стежити за

цими тенденціями і працювати на випередження. Для цього маємо інтенсифікувати роботу із впровадження системи електронного навчання та контролю.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в нашому університеті також потребує вдосконалення. Так звані ректорські контрольні роботи, комплексні перевірки факультетів, які ми практикували останнім часом, очевидно, себе вичерпали. Потрібний постійний моніторинг за освітнім процесом.

Що ж моніторити? Насамперед, як нам здається, треба моніторити зміст освітніх програм, наскільки вони відповідають сучасним знанням у відповідній галузі. Природно, що це мусять робити відповідні фахівці.

По-друге, треба визнати, що для студентів багатьох спеціальностей формат традиційних лекцій застарів і вимагає змін. Сучасні інформаційні технології дадуть змогу перевести лекційні матеріали в цифровий вимір як у текстовому, так і у відеоформаті. І такі приклади в нас є.

Маємо звикати до думки, що роль викладача як прямого передавача знань і досвіду себе вичерпує. Очевидно, в перспективі, як у деяких західних університетах, від навчального плану для груп буде здійснено перехід до індивідуальних навчальних планів. Тоді роль викладача буде більше зводитися до супроводу навчання студента, а не до передачі знань. Студенти зможуть вибирати викладачів відповідно до індивідуального навчального плану. Це приведе до створення конкурентного середовища серед викладачів: одні отримуватимуть більшу зарплату, а інші – будуть змушені краще дбати про свою конкурентоспроможність. Окрім того, індивідуальні навчальні плани допоможуть врахувати і той факт, що кожен окремий студент має різні здібності, а отже, різну здатність до сприйняття й аналізу академічного матеріалу.

Щодо кадрового забезпечення та кількості ставок. Усі ми добре знаємо, що кількість ставок визначається кількістю студентів, причому для кожної спеціальності чисельність студентів, яка припадає на одну ставку, різна. Крім

того, плата за навчання, на жаль, не покриває собівартості підготовки фахівців майже на всіх спеціальностях. В останні три роки ми піднімали плату за навчання. Цього року ми теж досить суттєво її збільшили, проте контингент платників не зменшився, а на деяких спеціальностях навіть зріс. Тобто не плата за навчання є основним фактором, який впливає на вибір університету абітурієнтом. Визначальний – імідж університету, здатність тієї чи іншої кафедри дати належні знання майбутньому фахівцю.

У нас вже третій рік поспіль є шостий курс, оскільки більшість магістрів навчаються тепер 1 рік і 4 місяці. Ці півторарічні магістри закінчують навчання 31 грудня, випускаються і на них уже ставки розраховуватися не можуть. Це дуже ускладнює нам роботу. Розрахунок ставок зроблений і розданий на факультети на 1 вересня і на 1 січня. Треба сказати, що це була дуже непроста робота. Працівники бухгалтерії, навчального відділу, відділу кадрів працювали і у вихідні, і вечорами. Резиденцію покидали навіть о 23 годині... Ми просили деканів, директорів інститутів, завідуючих кафедрами так розподілити ставки, щоб, з одного боку, не постраждав освітній процес і підготовка фахівців, а з іншого – щоб не сильно постраждали колективи кафедр. Ми не заперечували, щоб ці ставки розподілялися по 0,25 між викладачами кафедр, у виключних випадках дозволяли також до 0,5 ставки на перший семестр чи брати зовнішніх сумісників на перший семестр. Щоб у другому семестрі не звільняти людей.

Скорочення ставок призводить до того, що на кафедрі не вистачає їх до мінімуму, а саме 5 ставок. Така кафедра не може існувати як окремий підрозділ.

Так, у минулому році ми об'єднали кафедри на факультеті архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва, на філологічному факультеті, на факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи, на факультеті математики й інформатики, в інституті біології, хімії та біоресурсів.

У цьому році ми дозволили перевести викладачів з більших кафедр на ті, які потребували підтримки, і в такий спосіб зберегли всі кафедри на сьогодні. Освітній процес – це основна діяльність університету, тому вона має бути постійно у фокусі уваги всього колективу.

Розділ 2. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1 Науково-дослідна робота

Наукова робота університету проводиться в рамках кафедральних, держбюджетних та госпдоговірних тем, відповідно, фундаментального та прикладного спрямування. Загальний обсяг виконуваних у 2018 році держбюджетних робіт становив понад 12,5 млн грн. Фінансування за спецфондом – 1,5 млн грн.

За рахунок перемоги в конкурсному відборі МОН України наукових проектів у 2018 році в університеті розпочато виконання шести науково-дослідних робіт фундаментального та двох робіт прикладного спрямування. Наразі виконується 27 держбюджетних наукових тем, з яких: 22 – фундаментальні, 5 – прикладні.

Для підтримки наукових досліджень молодих учених університету для них уперше проведено конкурс на здобуття грантів ЧНУ. Організатором конкурсу виступила Рада молодих учених університету. Визначені 3 проекти-переможці, які виконуються під керівництвом доц. Карлової О.О. (кафедра математичного аналізу), доц. Галана Я.П. (кафедра теорії та методики фізичного виховання та спорту), проф. Рупташ О.В. (кафедра філософії).

Для участі в щорічному конкурсному відборі наукових проектів, виконання яких розпочнеться у 2019 році, університетом підготовлено та подано на конкурс Міністерства 14 проектів із загальним річним обсягом фінансування майже 10 млн грн. За результатами конкурсу 6 проектів одержали оцінки високого рівня, зокрема проекти: доц. Дуболазова О.В., проф. Копильчук Г.П., проф. Ангельського О.В., проф. Фодчука І.М., проф. Мар'янчука П.Д., проф. Михайлюка В.В. Інші 8 оцінені як проекти середнього рівня.

На конкурс наукових розробок молодих учених Міністерства освіти і науки України надіслано 5 проектів, з яких 4 оцінені як проекти високого рівня.

У 2018 році продовжено виконання єдиної госпдоговірної теми «Стабілізація оборотних циклів водоохолодження олійно-екстракційного заводу та компресорної установки» на замовлення ПАТ Чернівецький олійно-жировий комбінат (м. Чернівці).

Одне із ключових завдань науковців Чернівецького національного університету – пропозиція своїх розробок для практичного використання в різних галузях. Реалізацію цього завдання університет вбачає через патентування перспективних розробок і пропонування їх представникам промислового сектора. За 2018 рік науковцями університету отримано 19 патентів на корисні моделі та подано 39 заявок на отримання охоронних документів, серед яких 2 заявки на винахід.

Наразі в Україні йдеться про те, щоб модернізувати фінансування науки в університетах. Зокрема, 22 серпня Кабінет Міністрів України затвердив постанову під назвою «Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової чи науково-технічної діяльності». Цією Постановою уряд визначив, як буде оцінюватися наукова діяльність закладів вищої освіти, щоб у майбутньому надати найкращим із них базове фінансування на науку.

Причому оцінюється не наукова діяльність університету в цілому, а його окремих наукових напрямів. Процедура атестації розпочата. Університет подав усю необхідну інформацію в Міністерство освіти і науки. Атестація буде проводитися за 7-ма нижченаведеними напрямами.

1. Аграрні науки та ветеринарія.
2. Воєнні науки та національна безпека.
3. Гуманітарні науки та мистецтво (богослов'я, гуманітарні науки, культура і мистецтво).
4. Суспільні науки (журналістика, міжнародні відносини, освіта/педагогіка, право, соціальна робота, соціальні та поведінкові науки, сфера обслуговування, публічне управління й адміністрування).
5. Біологія та охорона здоров'я (біологія, охорона здоров'я).

6. Математичні науки та природничі науки (математика та статистика, природничі науки).

7. Технічні науки (інформаційні технології, електроніка та телекомунікації, архітектура та будівництво, електрична інженерія, механічна інженерія, автоматизація та приладобудування, транспорт, хімічна та біоінженерія, виробництво та технології).

Атестаційна оцінка визначатиметься за 100-бальною шкалою. Конкретна методика оцінювання буде розроблятися МОН спільно з Нацрадою з розвитку науки і технологій.

За результатами оцінювання кожен науковий напрям закладу вищої освіти відноситимуть до однієї з трьох груп – А, Б, В – або визнаватимуть таким, який узагалі не пройшов атестацію. У групі А будуть напрями університетів, дослідження яких мають важливе державне або світове значення, виконуються на світовому рівні; у групі Б – які мають важливе значення для окремих галузей економіки, нацбезпеки, інших сфер, виконуються на високому професійному рівні; у групі В – що мають значення для освітнього процесу в університеті, виконуються на задовільному професійному рівні.

При Міністерстві створено спеціальну атестаційну комісію та 7 експертних груп за науковими напрямами. Комісія та експертні групи аналізуватимуть, робитимуть експертну оцінку та готуватимуть висновок щодо результатів.

2.2 Здобутки науковців

Свій науковий доробок науковці університету представляють у міжнародних та вітчизняних журналах, монографіях, підручниках. За 2018 рік працівниками університету підготовлено та видано більше 2,6 тис. публікацій.

Колектив науковців Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у складі Петра Фочука, Олега Копача, Євгена Никонюка та Зінаїди Захарук отримав відзнаку всесвітньо відомого Інституту інженерів з електротехніки та електроніки за публікації по вирощуванню якісних

напівпровідникових кристалів з унікальними властивостями ("Microinhomogeneities in Semi-Insulating Cd(Zn)Te").

Матеріали призначені для виготовлення детекторів радіації, зокрема гамма-променів. Робота виконана на базі навчально-наукового центру "Технологія функціональних матеріалів", який діє при Чернівецькому університеті з 2013 року. У навчально-науковому центрі виконуються дослідження з технології вирощування та дослідження напівпровідникових матеріалів, дипломні та дисертаційні дослідження, науково-дослідні роботи за кошти державного бюджету та грантодавців.

Престижною нагородою Американського Хімічного Товариства (American Chemical Society) відзначено працю завідувача кафедри електроніки і енергетики професора Мар'янчука Павла й асистента Бруса Віктора у співавторстві з їхніми німецькими колегами з Helmholtz-Zentrum Berlin «Fine Art of Thermoelectricity», яка була опублікована в журналі Applied Materials and Interfaces (IF = 7.5). Американське Хімічне Товариство вважає, що їхні результати мають велике значення для світової наукової спільноти і можуть викликати широкий публічний інтерес.

Директор Інституту фізико-технічних і комп'ютерних наук професор Ангельський О. В. у 2018 році отримав унікальну можливість відвідати 13-ту Тихоокеанську конференцію з лазерів та електрооптики CLEO Pacific Rim, CLEO-PR 2018. Конференція була підтримана всесвітньо визнаними міжнародними організаціями з оптики та електроніки, зокрема Австралійським оптичним товариством (AOS), Китайським оптичним товариством (COS), Оптичним товариством Америки (OSA) та багатьма іншими.

Запрошення Ангельському О.В. на зустріч надано Оптичним товариством Америки (OSA) з пропозицією взяти участь у перемовинах з президентом OSA Ian Walmsley та директором компанії (OSA CEO) Elizabeth Rogan про сучасний стан оптики в Україні.

У рамках державної програми уряду Китаю «Пошук по світу 1000 талантів у галузі освіти і науки» директор ІФТКН Ангельський О. В. та

завідувач кафедри оптики та видавничо-поліграфічної справи Ушенко О. Г. відвідали з робочою поїздкою університет Taizhou Research Institute of Zhejiang University в м. Гуанчжоу (Китай). У результаті підписаний меморандум про співпрацю. Попередньо був проведений конкурс пропозицій та проектів, запропонованих для досліджень. Спочатку доповіді заслуховувалися міжнародною науковою комісією, а згодом були представлені Кабінету Міністрів Китаю. Науковці ІФТКН стали переможцями у цьому нелегкому, але дуже цікавому конкурсі. Усі пропозиції чернівецьких науковців схвалені комісією та мають великі перспективи для втілення в життя.

У рамках відзначення 50-річчя Факультету математики та інформатики в університеті проведено масштабну Міжнародну конференцію “Сучасні проблеми математики та її застосування в природничих науках та інформаційних технологіях”, в якій взяли участь професори, доктори наук та науковці з 15 країн світу. У нашому університеті свої доповіді представляли корифеї математики з країн Європи, Азії та Сполучених Штатів Америки.

У 2018 році між Чернівецькою обласною державною адміністрацією в особі голови облдержадміністрації та Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича підписано угоду про співробітництво, у рамках якої передбачено створення Центру інформаційно-комунікаційних технологій. За ініціативи Департаменту освіти і науки облдержадміністрації, за підтримки керівника виконавчої влади краю та депутатського корпусу обласної ради з обласного бюджету виділено 500 тис. грн на створення Центру інформаційно-комунікаційних технологій на базі Інституту фізико-технічних і комп’ютерних наук Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Упродовж 5 років усього планується виділити 1949,00 тис. грн.

У Ботанічному саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відкрили еколого-просвітницький центр. Цей центр – четвертий у Чернівецькій області, його відкрили за кошти обласного бюджету вартістю 100 тис. гривень.

Студенти університету є активними учасниками наукових заходів. Талановита молодь університету закріплена за досвідченими викладачами та поєднана в наукові гуртки і проблемні групи. В університеті функціонує 59 наукових гуртків, 6 проблемних груп, 3 конструкторських бюро, у роботі яких бере участь більше 1000 студентів.

У квітні у стінах Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича проходив Міжнародний науковий конгрес студентів та молодих учених «Актуальні питання фізичної культури, спорту та ерготерапії». Учасниками конференції стали представники 29 закладів вищої освіти України, Румунії, Молдови, Польщі, Чехії та Італії, які протягом 2 днів на секційних засіданнях обговорювали актуальні питання фізичної культури.

Щорічно Кабінет Міністрів України за значні успіхи в навчанні та науковій роботі відзначає стипендією кращих студентів та аспірантів. Цього року, згідно із розпорядженням Кабінету Міністрів від 06 червня 2018 р. № 391-р «Про призначення академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам закладів вищої освіти та аспірантам», стипендіатами стали 100 студентів та 35 аспірантів. Серед них стипендія Кабінету Міністрів призначена аспірантці 2-го року денної форми навчання кафедри біохімії та біотехнології Інституту біології, хімії та біоресурсів Борщовецькій Вірі Леонідівні.

У 2018 році студентська команда юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича отримала можливість взяти участь у півфіналі престижних світових змагань з прав людини імені Нельсона Манделі.

Аспірант кафедри Європейського права та порівняльного правознавства Віталій Яремчук у конкурсі «Молодіжний делегат України до ООН» здобув перемогу та отримав можливість представляти Україну на Генеральній Асамблеї ООН у Нью-Йорку.

У жовтні 2018 року в м. Даехон (Південна Корея) пройшла Міжнародна виставка проєктів молодих науковців «MILSET ExpoScienceAsia 2018». Науковий проєкт «Забруднення ґрунтів: антиоксидантна система рослин

як інструмент моніторингу», виконаний на кафедрі молекулярної генетики та біотехнології Чернівецького національного університету, представляла член Малої академії наук України Анна Волкова, яка отримала золоту медаль.

У вересні в Барселоні (Іспанія) відбувся IV Міжнародний фестиваль української культури. Студенти кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва факультету АБДПМ взяли участь у фестивалі, де мали змогу презентувати свої роботи міжнародній спільності.

У вересні у м. Астана (Казахстан) відбувся Чемпіонат світу з греплінгу, де наш університет та країну представляв студент спеціальності «Фізична культура і спорт» Роман Кізюк (тренер – асистент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту П.І. Горюк). Талановитий спортсмен зумів здобути для збірної України 2 золоті нагороди.

Плідна наукова робота вчених нашого університету підтверджується незалежними науковими рейтингами. У рейтингу наукометричної бази даних Scopus ЧНУ поділяє 3-тє і 4-тє місце з Львівським національним університетом імені Івана Франка із сумарним індексом Гірша 59. У рейтингу Webometrics, який показує присутність вузу в Інтернеті, ми маємо 11-тє місце. У консолідованому рейтингу ЗВО України ми на 12-му місці, у ТОП-200 Україна – на 24-му.

З 2018 року Чернівецький національний університет вперше ввійшов до рейтингу DOU, посівши в ньому 5-тє місце. DOU – це український проект, створений для розповсюдження новин, аналітичних статей та свіжої інформації, пов'язаної з інформаційними технологіями. Проект розрахований на українських розробників програмного забезпечення, започаткований у 2005 році й відтоді відомий проведенням різноманітних опитувань та досліджень.

Для доступу науковців університету до провідних наукових баз даних університет продовжить передплату за кошти державного бюджету на доступ до видань, зареєстрованих у Scopus та Web of Science. Цього року МОН надало доступ до міжнародних наукових баз даних Scopus та Web of Science за кошти держбюджету вдвічі більшій кількості ЗВО та наукових установ, ніж 2017-го.

Наш університет у переліку установ, які отримують доступ до обох наукометричних баз, як і минулого року. Конкурс на доступ відбувався за критеріями наукової ефективності університетів (публікаційної активності, обсягів фінансування НДР, кадрового складу). Доступ до обох баз можливий з будь-якого комп'ютера мережі ЧНУ.

2.3 Аспірантура і докторантура

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича підготовка кадрів через аспірантуру ведеться за 51 спеціальністю та в докторантурі – за 34 науковими спеціальностями.

З 1 жовтня 2016 року провадження освітньої діяльності на третьому освітньому рівні здійснюється за Переліком галузей знань і спеціальностей, затвердженим наказом МОН України №1151 від 06.11.2015 р.

Для провадження освітньої діяльності на третьому освітньому рівні вищої освіти в 2016 році університет отримав ліцензію на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за 26 спеціальностями.

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук в університеті здійснюється за 9 спеціальностями.

У 2018 році започатковано прийом до аспірантури та докторантури у два етапи, у результаті чого в березні 2018 року зараховано на навчання 8 аспірантів за рахунок коштів фізичних осіб.

Із вересня 2018 р. розпочато підготовку докторів філософії за вечірньою формою навчання.

Станом на 1 листопада 2018 року аспірантами університету є 144 особи, з них за державним замовленням – 110 осіб:

- аспірантів денної форми навчання – 98;
- аспірантів вечірньої форми навчання – 7;
- аспірантів заочної форми навчання – 5.

За кошти фізичних осіб навчається 34 аспіранти:

- аспірантів денної форми навчання – 7;

- аспірантів заочної форми навчання – 27.

У списку здобувачів ступеня кандидата наук / доктора філософії – 23 особи.

Прийом кандидатських іспитів здійснюється з іноземних мов (англійська, німецька, французька), філософії та з 45 наукових спеціальностей.

План прийому до аспірантури університет виконує щорічно.

Аспірантами, здобувачами, працівниками університету з початку року захищено 37 кандидатських дисертацій і до кінця року оголошено про захист 10 дисертацій. Відповідно, докторських дисертацій захищено 6 і 1 – запланована на грудень 2018 р.

Станом на 1 листопада 2018 року в докторантурі університету навчаються 15 докторантів, із них 1 – за цільовим призначенням для інших закладів вищої освіти системи МОН України.

Самостійно підготовку до захисту докторських дисертацій здійснюють 25 осіб.

План прийому до докторантури університет виконує щорічно.

Наукову роботу аспірантів, докторантів, здобувачів наукових ступенів стимулюють академічні стипендії. У 2018 році їх отримували 8 осіб (таблиця 19).

Таблиця 19

Стипендіати університету

Вид стипендії	2018
Президента України	1
Академічна стипендія ім. М.Грушевського	1
Кабінету Міністрів України для аспірантів	5
Кабінету Міністрів України для молодих учених	1
Усього:	8

2.4 Наукова бібліотека

Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича є культурним та інформаційним центром університету, виконує важливу роль у навчальному процесі.

Бібліотека розташована у 2-х приміщеннях: основна будівля (вул. Лесі Українки, 23) та корпус № 20 (абонемент № 3 вул. Банкова, 1). Загальна площа приміщень – 6 291,5 м². У зв'язку з ліквідацією галузевого відділу площа приміщень зменшилась порівняно з 2015 р. на 554,4 м². Мова йде про відділ бібліотеки, що розташовувався на території студентського містечка. Відвідувачів там було досить мало, а площі займалися надто великі. Ми ліквідували цей відділ, зробили там ремонт і зараз туди переїжджає університетський архів. Це дуже важливий підрозділ, і йому мають бути забезпечені належні умови праці.

Формування й організація бібліотечних фондів. При визначенні політики комплектування бібліотека працює в тісному контакті з кафедрами та підрозділами університету. Бібліотечні ресурси (таблиця 20) дозволяють на сьогодні забезпечити навчальний процес в університеті та значною мірою задовольнити потреби науковців.

Таблиця 20

Бібліотечні ресурси

Показники	I півр. 2018 р.
Бібліотечні ресурси, Усього :	2 724 935
<i>за видами:</i> книги	1 905 174
періодичні видання журнали	645 824
газети (комплекти)	1 256
<i>за цільовим призначенням:</i> наукові видання	1 239 435
навчальні видання	222 576
Літературно-художні видання	101 621

Станом на 1.01.18 р. у фонді рідкісних і цінних видань зберігається 70 813 примірників: інкунабули, палеотипи, вітчизняні та іноземні стародруки, особисті архіви В. Сімовича – професора Львівського університету, Є. Козака – професора Чернівецького університету, К. Райфенкугеля – директора бібліотеки Чернівецького університету. Представлені колекції К. Томашука – першого ректора Чернівецького університету, В. Сімовича, Є. Козака, І. Карбулицького, І. Співака та ін. У цьому фонді зберігаються також книжкові колекції Марії-Луїзи, дружини Наполеона I, цісаря Франца-Йозефа I, професорів університету С. Смаль-Стоцького, Іона Сбієри та ін.

З метою збереження бібліотечних фондів постійно проводяться перевірки згідно з перспективним планом роботи на 2013–2018 рр.

У зв'язку з формуванням інформаційного середовища в університеті з 2008/2009 навчального року всі дипломні та магістерські роботи студентів університету передаються до Наукової бібліотеки лише в електронному вигляді згідно з умовами положення «Про порядок передачі дипломних та магістерських робіт до Наукової бібліотеки ЧНУ».

Бібліотечне обслуговування та культурно-просвітницького робота.

У зв'язку з розвитком інформаційних технологій змінюється і роль бібліотеки. Вона стає не просто книгозбірнею, де можна працювати за робочим столом, а культурно-просвітницьким центром. І це стосується не тільки нашої бібліотеки. Читачів у класичному розумінні слова стає дедалі менше.

За останні роки кількість користувачів професорсько-викладацького складу зменшилася із 1200 до 480. Коливання показника кількості користувачів-студентів залежить від набору студентів.

Культурно-просвітницького робота спрямована на реалізацію культурно-просвітницьких функцій бібліотеки.

Крім забезпечення літературою, згідно з навчальними планами, популяризації наявних видань тощо, у бібліотеці проводяться книжкові виставки, бібліографічні огляди літератури, презентації книг, зустрічі з видатними людьми краю, письменниками.

На початку навчального року Наукова бібліотека традиційно проводить заняття-екскурсії для першокурсників із метою ознайомлення їх з ресурсами бібліотеки, вироблення основних навичок самостійної роботи з пошуку та опрацювання інформації. Студентам старших курсів такі заходи допомагають у пошуку літератури для наукових робіт.

У приміщенні читального залу наукової літератури відділу читальних залів Наукової бібліотеки ЧНУ діє Інформаційний центр Європейського Союзу, основним завданням якого є поширення інформації про Європейський Союз та його політику, надання допомоги університетам і дослідницьким центрам у навчанні студентів та проведенні дослідницької роботи з питань європейської інтеграції, а також сприяння участі студентів у дебатах з європейських питань.

Бібліотека є членом Української Бібліотечної асоціації, Асоціації "Інформатіо-Консорціум" (користувачів електронних інформаційних ресурсів).

Автоматизація та інформатизація бібліотечних процесів. За період 2005–2018 років діяльність Наукової бібліотеки університету була спрямована на підвищення якості обслуговування користувачів на основі впровадження сучасних інформаційних технологій.

З 2003 року розпочалося впровадження інформаційних технологій у бібліотечну роботу. Станом на нинішній час технічний парк бібліотеки складає 86 комп'ютерів, 19 принтерів, БФП – 2; комплект обладнання для пропускнуої системи.

За кошти бюджетної програми «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання» придбано потужний книжковий сканер Metis EDS Alpha – один із найшвидших у світі сканерів формату А-2 для оцифрування книг і документів з обмеженим кутом розкриття (624 951,00 грн). Окрім того, за кошти цієї програми проведено закупівлю серверного обладнання на суму понад 281 тисячу гривень та мережевого пристрою вартістю 14 тисяч гривень.

На 2019 рік за кошти названої програми заплановано придбання та запуск цифрового порталу Наукової бібліотеки на загальну суму понад 300 тисяч гривень, а також передбачено низку заходів для подальшого розвитку та наповнення інституційного репозитарію університету.

Основоположним для розвитку автоматизації та інформаційних технологій у бібліотеці є створення електронного каталогу. Електронний каталог НБ ЧНУ складається з власне електронного каталогу книг та баз даних (аналітичні описи журналів, наукових вісників, матеріалів конференцій тощо).

На 30 листопада 2018 року електронний каталог бібліотеки містить 700 551 запис.

Користувачі мають можливість скористатись електронним каталогом у мережі інтернет і в залі електронної інформації НБ ЧНУ.

З 2005 р. розпочата робота з рекаталогізації фондів читальних залів і абонементів бібліотеки, тобто внесення до електронного каталогу документів, що надійшли до бібліотеки до 2003 р. Станом на початок 2018 року завершена рекаталогізація в читальних залах наукової та навчальної літератури, завершується дана робота в абонементі №2, №3, №5, розпочато – в абонементі №1 та інформаційно-бібліографічному відділі. Триває каталогізація фонду відділу рідкісних і цінних книг та відділу зберігання фондів. Із 2009 р. розпочато й продовжується штрих-кодування книг, що дозволить автоматизувати книговидачу документів і проведення перевірки фондів, відповідно зменшити затрати часу на ці процеси.

Одночасно з формуванням традиційного фонду в Науковій бібліотеці ЧНУ розпочинається формування фонду електронних ресурсів та доступу до баз даних, проводиться оцифровування підручників, наявних у бібліотеці в одиничних примірниках. На цей час база даних повнотекстових документів в електронному каталозі налічує 885 назв.

Протягом 2004–2018 рр. бібліотека приділяла велику увагу організації доступу студентів і викладачів університету до світових інформаційних баз даних та колекцій електронних журналів. Зокрема, пропонувались інформаційні

ресурси видавництв Elsevier, Oxford University Press, JSTOR, Nature Publishing Group, колекції IOPscience Journals та Emerald; "Passport GMID: Глобальна інформаційна база даних ринкової інформації", Oxford Journals, бази даних EBSCO (2005-2010 pp.), колекція підручників Cul Online.

Концепція заміни частини передплати друкованих видань на доступ до їх електронних версій дозволила як зекономити кошти, так і поліпшити доступ до інформації.

Для ознайомлення студентів і викладачів ЧНУ з базами даних, особливостями їх використання, методикою пошуку наукової інформації на всіх факультетах регулярно проводяться інформаційно-консультативні заняття на теми: "Електронні ресурси: доступ та використання", "Доступ до інформаційних ресурсів в рамках реалізації проекту ELibUkr", "Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси до освіти та науки", "Питання відкритого доступу та інституційний репозитарій Чернівецького університету: ARRChNU (Academic Research Repository at the ChNu) – цілі, завдання, функціонування" тощо.

Веб-сайт бібліотеки діє з жовтня 2007 року. За три останні роки сторінку відвідали понад 50 тис. користувачів, переглянуто – понад 150 тис. сторінок сайту. Тобто приблизно 1 відвідувач переглянув 3 сторінки. Крім українських користувачів, багато відвідувачів з Росії, США, Румунії, Польщі, Чехії, Австрії, Німеччини, Франції та інших країн. Географія користування віртуальними виставками на порталі SlideShare: США, Німеччина, Росія, Канада, Польща, Нідерланди, Корея, Італія, Португалія, Пакистан.

З жовтня 2017 р. Чернівецький університет отримав доступ до реферативних, наукометричних баз даних Web of Science та Scopus терміном на рік. Бібліотекою була проведена робота з налагодження доступу з локальної мережі університету, організовано навчання та консультування викладачів і студентів, їх ознайомлено з можливостями й особливостями користування наукометричними базами даних.

Бібліотека університету співпрацює з іншими бібліотеками та організаціями в різних проектах. Зокрема, щорічно отримує до свого

електронного каталогу від партнерів майже 13 тис. одиниць записів та передає майже 3 тис. одиниць записів.

Бібліотека університету є одним з організаторів проекту «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України» (з 2009 р.). **Мета проекту** – інтеграція української академічної спільноти до світової науки, подолання відірваності від світового наукового контексту. У рамках проекту студенти та науковці університету мали змогу отримати доступ до світових інформаційних ресурсів, розпочата робота над створенням наукового архіву (репозитарію) Чернівецького національного університету.

9 листопада 2017 року Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича офіційно приєднався до Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP. Надано доступ до програмного забезпечення Unicheck та Antiplagiat. Згідно із цим проектом, перевірено на плагіат (за допомогою програми Unicheck) 2 130 дипломних і магістерських робіт. За допомогою ПЗ antiplagiat.ru перевірено 48 кандидатських робіт.

Науково-дослідницька робота та автоматизація бібліотечних процесів. Важливою складовою діяльності бібліотеки є науково-дослідницька робота, спрямована на вивчення окремих книжкових колекцій видатних діячів науки і культури з метою розкриття та популяризації фондів, дослідження історії НБ ЧНУ, укладання бібліографічних покажчиків.

Працівниками університету проведена велика робота з упорядкування профілю університету та окремих профілів науковців ЧНУ в наукометричній БД SCOPUS. На сайті бібліотеки розроблено новий розділ "На допомогу науковцю"

(<http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/07services/04helpsci>), зокрема підготовлено матеріали з наукометрії.

Проведена організаційно-консультативна робота з впровадження систем перевірки на наявність текстових запозичень ("антиплагіат") у навчально-науковій роботі, зокрема функціонують три акаунти:

- перевірка студентських робіт із внутрішньою базою даних і мережею Інтернет;
- перевірка кандидатських і докторських робіт із мережею Інтернет;
- перевірка статей, що подаються до друку до 5 наукових видань ЧНУ з мережею Інтернет.

Проектна діяльність. З 2016 року НБ ЧНУ бере участь у науково-дослідному корпоративному проєкті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського "Книжкові пам'ятки України". Корпоративний проєкт "Книжкові пам'ятки України" дає можливість користувачам розподілено формувати записи реєстру книжкових пам'яток України: вводити опис документа відповідно до методичних рекомендацій Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського "Матеріали до реєстру". Дані проєкту збираються лише з науково-дослідною метою.

Участь у проєкті Національної парламентської бібліотеки України зі створення електронної бібліотеки "Культура України" (2016).

Участь у проєкті "Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України".

1. Інформаційний стенд "Україна–НАТО".
2. Інформаційний центр Європейського Союзу.
3. Корпоративні проєкти:

- **Центральноукраїнський кооперативний каталог** (створення спільного банку даних аналітичних описів статей журналів української періодики);
- "Краєзнавча картотека" між Чернівецькою обласною універсальною науковою бібліотекою імені Михайла Івасюка та НБ ЧНУ (створення спільного банку даних аналітичних описів статей краєзнавчого характеру).

У найближчих планах: продовження роботи з технічного оснащення бібліотеки, рекаталогізація підсобних фондів бібліотеки, створення цифрового порталу бібліотеки, розширення міжнародного співробітництва.

2.5 Ботанічний сад

Ботанічним садом у 2018 р. надано платних послуг на суму 112 тис. 911 грн, у тому числі екскурсійне обслуговування 36 тис. 850 грн і реалізація посадкового матеріалу на 76 тис. 061 грн. Найбільший попит був традиційно на різні види і форми магнолій та декоративні кущі.

Просвітницько-популяризаційна робота. Упродовж екскурсійного сезону (з березня по жовтень) проведено 155 тематичних та оглядових екскурсій для учнів, студентів та дорослих відвідувачів із міст і сіл Буковини, інших областей України. Цього року Ботанічний сад відвідало з організованими екскурсіями близько 3200 чоловік з різних областей України, а також з Німеччини, Швейцарії, Італії, Австрії, Іспанії та Китаю.

Наукова робота проводиться згідно із планами на колекціях Дендрарію Ботанічного саду, що є об'єктом Національного надбання. Крім цього, триває аналіз і систематизація даних із метою видання каталогу колекцій Ботанічного саду. Розробляється система заходів для ефективного збереження та подальшого розвитку колекційних фондів з урахуванням нинішніх екологічних умов саду й обмеженої площі. Здійснена оцінка первинного інтродукційного випробування нових для нашого регіону видів: барбарису Гагнєпеневого, кизильника Генрі та таволги білокріпкової – декоративних малопоширених в Україні кущів, представників японо-китайської флори.

Забезпечення потреб навчального процесу. На колекційній базі Ботанічного саду систематично виконуються студентські наукові роботи кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового. Цього року започатковано вивчення геномів родини Тонконогові (Rosaceae) і таких родів, як Дуб (*Quercus*) та клен (*Acer*), триває поглиблене вивчення представників роду шипшина (*Rosa*) на кафедрі молекулярної генетики та біотехнології під керівництвом професора Волкова Р.А. і доктора біологічних наук, доцента Панчук І.І.

Регулярно проводилися такі заняття: кабінет біології (спеціальність «Біологія»); спецпрактикум із садово-паркового господарства (спеціальність «Садово-паркове господарство»); студентам Буковинського державного медичного університету проведено заняття з Біології з метою їхнього ознайомлення з лікарськими властивостями рослин (спеціальність «Фармація»). На біобазі «Жучка» студенти кафедри арготехнологій та ґрунтознавства

виконують навчальні посіви під керівництвом кандидата біологічних наук, доцента Нікорича В.А.

Крім того, колекції Ботанічного саду використовуються як наочний матеріал при викладанні на кафедрі ботаніки, лісового і садово-паркового господарства акредитованих предметів і спецкурсів, а також при проведенні лабораторних спеціалізацій і навчальних практик. Матеріал для занять відбирається лаборантами кафедри разом із кураторами колекцій.

Господарська робота. Цього року за кошти університету укріплено несучі конструкції фондової оранжереї, реконструйовано сходи у тропічному відділі та на вході до оранжереї, закрито бляхою зовнішні вертикальні бетонні конструкції. Закуплено новий полікарбонат за кошти Міністерства екології і завершено перекриття оранжереї Національного надбання. На кошти від платних послуг Ботанічного саду закуплено дошки і виготовлено в майстернях університету нові ящики для розсади та контейнери для великомірних колекційних тропічних і субтропічних рослин. Силами університету замість пошкодженої частини водогону прокладено поверхневий тимчасовий водогін, що забезпечує полив колекційних фондів відділу відкритого ґрунту впродовж вегетаційного періоду.

У Дендропарку резиденції зрубано 16 сухостійних аварійних дерев з території парку, а також 35 аварійних дерев, що руйнували паркан. У результаті отримано дрова, частина яких реалізована у встановленому порядку, частина буде використана на опалення оранжереї на території Ботанічного саду по вул. Федьковича, 11. Розпочато роботи з встановлення відеокамер на території Саду.

На біобазі «Жучка» у 2018 році вирощено: 18,5 т сої, 2,2 т озимої пшениці, 4,5 т ярого ячменю. 4,8 т гречки вже зібрано і ще 1,5 т треба зібрати, тобто разом гречки 6,3 т. Реалізовувати плануємо навесні. Посіяно 12,5 га озимої пшениці.

Фондова оранжерея потребує завершення капітального ремонту. Найперше, що треба для цього зробити, – новий проект на ремонтні роботи. Тоді можна буде просити частину грошей на це у Міністерстві екології. Також конче треба капітально відремонтувати басейн у дендропарку Резиденції. І назріла необхідність замінити тверде покриття на доріжках у Ботанічному саду.

Розділ 3. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

3.1 Загальна інформація

Міжнародна діяльність у системі освіти була і залишається важливою складовою функціонування сучасного університету. В умовах глобалізації повноцінна діяльність вищої школи можлива лише завдяки інтернаціоналізації закладів вищої освіти. Адже, формуючи власну національну систему освіти, потрібно також враховувати і сучасні глобалізаційні впливи, а однією з важливих змін у вищій освіті, зумовлених процесами глобалізації, є інтернаціоналізація та інтеграція. У цьому контексті динаміка розвитку міжнародної діяльності нашого університету позитивна, ми досягли певних успіхів.

Протягом останніх років Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича розвиває тісні зв'язки з навчальними, науковими, культурними та іншими закладами з-понад 30 зарубіжних країн. Загальна кількість угод станом на сьогодні – 164. Більша частина угод діє, по кожній з них співпрацюють щонайменше 2 спеціальності. Це означає, що абсолютна більшість – 85% кафедр нашого університету – різною мірою співпрацюють з іноземними партнерами.

Таблиця 21

Загальна кількість угод по країнах

№	Країна/ Консорціум	до 2013	Рік					Усього на 12.2018
			2014	2015	2016	2017	2018	
1	Консорціуми, освітні організації та ін.	4				1	1	6
2	Австрія	2	1	1	1			5
3	Словацька Республіка	5						5
4	Білорусь	4		1	1		1	7
5	Молдова	6		1			1	8
6	Росія	7						7

7	Румунія	10		1	2	1	5	19
8	Німеччина	11	1	3	1	5	1	22
9	Польща	24	4	3	3	3		37
10	Інші	23	5	5	2	6	7	48
Кількість за 33 країнами		96	11	15	10	16	16	164

Зокрема, за звітний період підписано 16 нових угод з університетами Китаю, Німеччини, Білорусі, Румунії та Молдови.

3.2 Участь у європейських проектах

У звітному році факультети / інститути за підтримки відділу міжнародних зв'язків доклали багато зусиль до подання грантових заявок, координування та реалізації міжнародних проектів. Позитивним моментом було призначення в кожному інституті та факультеті заступників з міжнародної діяльності, що сприяє ліпшій комунікації та розвитку прямих контактів з іноземними партнерами.

У цьому році студенти та викладачі нашого університету закінчили роботу над проектами програми Еразмус Мундус. Ця програма завершила свою діяльність. Університет працював за 6-ма проектами цієї програми з 2011 року.

Університет задіяний також у низці проектів програми TEMPUS, мета якої – сприяти модернізації системи вищої освіти у країнах-партнерах (країнах-сусідах). Починаючи з 2011 року виконується та виконувалося загалом 8 проектів по даній програмі.

З 2014 року Європейським Союзом запроваджено нову загальну програму *ЕРАЗМУС+*, яка охоплює освіту, молодіжну політику, сектор спорту. Загалом вона інтегрує сім існуючих програм попередніх років у єдину узгоджену структуру, намагається досягти більш системного впливу на відповідну ситуацію в країнах-учасниках проекту.

Цілями даної програми є: удосконалення навичок і здатності до працевлаштування студентів і сприяння конкурентоспроможності європейської економіки; поліпшення якості викладання та навчання; виконання Стратегії модернізації вищої освіти в країнах-учасниках програми та розвиток потенціалу країн-партнерів; посилення міжнародного виміру у програмі ЕРАЗМУС+; підтримка Болонського процесу та діалогу щодо політики у стратегічних країнах-партнерах. Програма охоплює 3 ключові напрями діяльності:

КА1: Мобільність студентів і працівників у вищій освіті;

КА2: Співпраця задля інновацій;

КА3: Підтримка реформ.

Члени цієї програми – це 28 держав-членів ЄС, а також Ліхтенштейн, Ісландія, Норвегія; Туреччина, Македонія – всього 33 країни.

Крім того, в цій програмі задіяні країни-партнери програми, серед яких і Україна.

Нашим університетом на початку 2018 року подано спільно з партнерами 10 нових заявок за напрямом КА1. На даний момент нами підписано 27 угод у рамках цієї програми для мобільності студентів і викладачів.

За напрямом КА2 тепер виконуються 2 проекти, виграні в попередні роки. У 2018 році університет виграв 3 проекти за цим напрямом. Відзначимо, що наш університет зайняв у цьому році одноосібне 1-ше місце в Україні за кількістю виграних проектів за програмою КА2. Це достатньо знакова подія, і ми завдячуємо цим кафедрам журналістики, публічного права та кафедри комп'ютерних систем і мереж.

Тепер уже є оголошення про подачу нових проектів, процес подачі триватиме до початку лютого наступного року. Результати очікуються наприкінці літа 2019 року. Було б добре залучити до цього процесу якнайбільше наших колективів.

3.3 Мобільність студентів і викладачів, подвійні дипломи

За останні 5 років у закордонних відрядженнях побували 3045 співробітників, науковців і студентів ЧНУ, які взяли участь у наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, стажуваннях, навчанні, у виконанні спільних наукових досліджень і проектів, читанні лекцій та інше. У тому числі в 2018 році – 696 осіб (2014 р. – 581, 2015 р.– 560, 2016 р. – 553, 2017 р. – 841).

В останні 5 років за різноманітними освітніми та науковими програмами, міжуніверситетськими угодами, а також стипендіями різних фондів за кордоном навчалися та стажувалися понад 2000 студентів ЧНУ. З них семестровий курс навчання або навчання в магістратурі у зарубіжних навчальних закладах, здебільшого в університетах-партнерах, пройшли близько 600 студентів – Університет м. Єна (Німеччина), Університет м. Гроннінген (Нідерланди), Університет Лок-Хейвен (США), Університет м. Мец (Франція), Університети м. Грац і Клагенфурт (Австрія), Варшавський, Лодзький та Ягеллонський університети, Краківська політехніка, Університет м. Слупськ (Польща), Ясський та Сучавський університети (Румунія), Університет Масарика м. Брно (Чехія).

Наш університет відвідали в 2018 році 450 представників університетів-партнерів. Мета цих візитів – читання лекцій, стажування, виконання спільних проектів. А за останні 5 років у ЧНУ прийнято 2107 співробітників та студентів вузів-партнерів (2014 р. – 239, 2015 р. – 472, 2016 р. – 421, 2017 р.– 525).

В останній час, особливо в 2018 році, жваво розвивалися зв'язки Чернівецького університету з багатьма організаціями, фондами і програмами. Серед них: Німецька академічна служба обмінів – «ДААД», Гете-інститут, Американська програма академічних обмінів імені Фулбрайта, Корпус Миру, Австрійська академічна служба обмінів, Католицька академічна служба обмінів. Віднедавна налагодилася тісна співпраця з Британською Радою. Так, у рамках міжнародних науково-освітніх програм за підтримки та фінансування ДААД в університетах Німеччини перебували викладачі, аспіранти та студенти

ЧНУ на стажуванні, навчанні та з метою проведення наукових досліджень, у рамках як індивідуальних, так і колективних стипендій. У звітному році за ДААД-програмами виграно 6 проектів спільно з університетами м. Фрайбург, м. Аугсбург, Молдови, Інститутом університету Лейпцигу та Інститутом історії та культури Південно-Східної Європи Мюнхенського університету. В цьому році подано нову заявку для проведення літньої школи з української мови та літератури, країнознавства та історії за фінансової підтримки ДААД. Подібні школи функціонують лише у Львові, Києві та Миколаєві.

Додаткові переваги у співпраці з різноманітними німецькими фондами – це наявність великої кількості партнерів нашого університету в Німеччині (основна вимога подання спільних заявок – наявність договору про співпрацю з німецьким університетом). Студенти та співробітники нашого університету в останні роки отримують близько 10% від усіх стипендій, які отримує Україна за програмами ДААД.

У 2018 році розпочато виконання проекту «Співпраця германістичних установ» між Чернівецьким, Аугсбурзьким і Пльзенським університетами за фінансової підтримки ДААД. У рамках проекту передбачається обмін студентами та викладачами, проведення спільних наукових досліджень і міжнародних конференцій. Проект розраховано на 3 роки, а на його фінансування виділяється орієнтовно 150 000 євро.

Оскільки наш університет має досить добру співпрацю з багатьма університетами Німеччини, ДААД направляє до ЧНУ впродовж 5-ти останніх років мовних лекторів і, як приз, додаткового мовного асистента. Завдяки цим лекторам і асистентам на початку кожного навчального року організуються безкоштовні курси німецької мови для викладачів і студентів усіх факультетів університету, як для початківців, так і тих, хто володіє певним рівнем знання німецької мови. Додаткову інформацію можна отримати в міжнародному відділі або Центрі німецькомовних студій ЧНУ на початку кожного навчального року.

Більше того, студенти та викладачі нашого університету мають можливість безкоштовно вивчати німецьку, англійську, румунську, польську та литовську мови. Відповідні курси ведуть лектори-носії мови з Німеччини, США, Румунії, Польщі та Литви. У 2018 році вперше розпочато безкоштовні курси польської мови для студентів та викладачів нашого університету (початковий і середній рівень). Дуже надіємося, що нам вдасться започаткувати курси китайської мови. Принаймні маємо ряд обіцянок на сьогодні.

Міжнародна діяльність Чернівецького національного університету привертає увагу як іноземних фондів, представництв, організацій, так і окремих фахівців, які виявляють бажання працювати в нашому університеті як на волонтерських засадах, так і офіційно працевлаштованими. Протягом останніх років в університеті постійно на різних факультетах викладали представники Корпусу Миру (9 викладачів), Австрійської академічної служби (9 викладачів), програми ім. Фулбрайта (13 викладачів).

Міжнародну діяльність університету забезпечують і партнерські відносини з посольствами Канади, Польщі, Чехії, Румунії, Австрії, Німеччини, Болгарії, Литви, Словаччини, США, Республіки Молдова та Ізраїлю в Україні, які сприяють розвитку міжнародної діяльності університету в освітній галузі, наближаючи її до європейського освітнього простору в рамках Болонського процесу. За останній рік наш університет відвідала велика кількість послів провідних світових країн, результатом чого стали домовленості щодо розширення співпраці з університетами й освітніми установами цих держав. Недавно у нас побував посол Норвегії, який високо оцінив роботу викладачів економічного факультету, які вже кілька років реалізують проект із соціальної реабілітації учасників бойових дій та членів їх сімей.

Дуже важливим аспектом міжнародної співпраці університету є виконання програм подвійного диплома. Протягом минулого року підписано ряд угод щодо підготовки студентів університету за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за навчальними програмами, які передбачають отримання подвійних дипломів. Ідеться про спільні програми підготовки фахівців у галузі економіки спільно з Університетом Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литва), хімії – із

Краківською політехнікою (Польща), україністики – Ягеллонським університетом (Польща), політології та технічних наук – Університетом імені Марії Складовської-Кюрі (Люблін, Польща), педагогіки й економіки – Університетом прикладних наук м. Ченстохова (Польща), комп'ютерних наук – із Сучавським університетом Штефана чел Маре (Румунія), англійської мови – Університетом Павела Йозефа Шафарика в м. Кошице (Словаччина). Ведуться переговори по інших спеціальностях з іншими партнерами. Діють дві угоди про подвійне керування аспірантами з Клузьським університетом Бабеш-Бойя та Сучавським університетом Штефана чел Маре. Це дуже важливий напрям міжнародної співпраці, оскільки він дозволить не тільки утримати наших студентів у нашому університеті, але й отримати магістерські дипломи в найліпших університетах європейських країн.

3.4 Літні школи та культурні заходи

Міжнародна діяльність університету не обмежується освітньою або науковою складовою, представлена вона й у спортивній і культурній сфері, насамперед за участю наших студентів. Це, перш за все, літні школи, де студенти можуть спілкуватися, проводити різні заходи культурного плану, удосконалювати знання різних іноземних мов. Традиційно у нашому університеті проводяться літні школи зі студентами Сучавського та Бухарестського університетів (Румунія) та з польськими студентами Поморської педагогічної академії, Жешувського, Варшавського та Ягеллонського університетів, Краківської та Свентокшиської політехнік, Вищої державної східноєвропейської школи в м. Перемишлі. У середньому за рік проводиться 3-4 літні школи. У наступному році надіємось на проведення третьої літньої школи української та норвезької мов у нашому університеті за підтримки посольства Норвегії в Україні.

Цілу низку культурних заходів організував в університеті та в Чернівцях Центр німецькомовних студій університету за фінансової підтримки Гете-інституту.

Спортивний напрям співробітництва підтримується здебільшого із Сучавським університетом. Це, насамперед, футбол. Зокрема, цього року відбувся футбольний матч між командами наших університетів з нагоди святкування 10-ліття факультету фізичної культури та здоров'я людини. Тут є можливість і бажання наших інших партнерів до такої співпраці.

3.5 Іноземні студенти в ЧНУ

Ми розпочали роботу із залучення до навчання в університеті іноземних студентів. У минулому навчальному році в університет зараховано 60 іноземних громадян, із них 29 студентами різних курсів і різних спеціальностей та 31 – слухачами підготовчих курсів. Свідоцтва про закінчення підготовчих курсів отримали 27 слухачів, 10 із них з різних причин не продовжують навчання в нашому університеті. На даний час в університеті навчаються 97 студентів-іноземців. На підготовчі курси зарахування практично перманентне. У 2018 році видано чимало запрошень на навчання іноземців. Основні країни – це Єгипет, Лівія, Гана, Китай, Гвінея, Судан, Пакистан, Бангладеш, Непал, Індія, Нігерія, Алжир, Туркменістан, Марокко, Польща та Нідерланди. Це дуже важливий напрямок роботи, який матиме перспективу в найближчі роки. Тому треба активно до нього долучатися, готувати до цієї роботи викладачів, зокрема вивчати англійську мову, готувати лекції та практичні заняття англійською мовою, створювати для них належні побутові умови. Разом із тим, треба відповідально і вимогливо ставитись до цих студентів. Не всі із них справді хочуть вчитися. Тому не треба фальшивої жалості. За невиконання навчального плану, за численні пропуски їх треба відраховувати. Інакше в перспективі може постраждати імідж нашого університету.

Отже, основні завдання в напрямку міжнародної співпраці – це подання нових проектів як наукового, так і освітянського спрямування; це погодження програм для підготовки фахівців із подвійним дипломом; це залучення іноземних громадян до навчання в нашому університеті.

Розділ 4. ГУМАНІТАРНА РОБОТА

У рамках започаткованого університетом проекту "Схід+Захід=Мир" на високому мистецькому рівні проведено ІХ Міжнародний конкурс-фестиваль вокально-хорового мистецтва "Хай пісня скликає друзів" пам'яті почесного доктора університету, першого космонавта України Леоніда Каденюка, де були представлені виконавці і члени журі з шести країн світу. Конкурс-фестиваль, заснований у 2007 році у Луганську, продовжує свою ходу пісенною Буковиною. У квітні наступного року заплановано проведення Х ювілейного конкурсу-фестивалю «Хай пісня скликає друзів».

Не можна оминати увагою ще один захід, який безпосередньо стосується нашого університету. З нагоди 120-річниці з дня встановлення у 1897 р. пам'ятника ініціатору заснування і першому ректорові університету, презентовано видання «Костянтин Томащук: повернення у славі в Чернівці» (автори-упорядники: професор Марусик Тамара і доцент Герегова Світлана). Презентація двомовного українсько-німецького видання стала логічним продовженням увічнення пам'яті нашого першого ректора.

Цього року на території Резиденції студенти трьох факультетів провели спільний флеш-моб "Я люблю Україну", а в Мармуровій залі відбувся концерт Центру культури і дозвілля університету "Ярмарок талантів", де присутні отримали насолоду від мистецьких презентацій наших студентів. Центр культури і дозвілля приєднався до університету разом із колишнім БДФЕУ. У складі центру успішно діють народний танцювальний ансамбль «Стожари», народний оркестр сучасної та інструментальної музики «Барви Карпат», театр-студія «Маска» та вокальна студія «Роси».

Студентський хор «Резонанс» (керівник – доцент Чурікова-Кушнір Ольга; хормейстер – доцент Софроній Зоя; концертмейстер – Кирстюк Олександра) став володарем Гран-прі Х Міжнародного фестивалю-конкурсу хорової

музики в Молдові та переможцем V Міжнародного хорового форуму імені Героя України Анатолія Авдієвського.

Народна аматорська чоловіча хорова капела «Дзвін» викладачів і співробітників університету імені Тараса Стінкового підтвердила звання «народна». Учасники цієї капели – в основному літні люди з великим патріотичним запалом. Студентський хор і чоловічу капелу завжди раді бачити мешканці міста та області, про що свідчать численні запрошення їх на різноманітні заходи.

Кафедра декоративного та образотворчого мистецтва презентувала виставку під назвою «Традиції Буковини» у Міністерстві освіти і науки України та Президентському Фонді Леоніда Кучми. На виставці були представлені твори студентів декоративно-прикладного мистецтва: вироби з дерева, вишиті колекції одягу, художній розпис, ювелірні прикраси, художнє ткацтво. Аналогічні виставки кафедра презентувала в університетах Сучави і Ясс, що викликало зацікавлення в цих університетах до співпраці в кафедрі.

Феєричними та яскравими подіями у студентському мистецькому житті є загальноуніверситетські конкурси «Університет має талант» і «Студент, студентка ЧНУ – 2018», де здобули перемогу студентка філологічного Євгенія Іпатій і студент факультету математики та інформатики Богдан Волковинський, який представив університет на міському конкурсі «Студент року – 2018».

Вагомі здобутки мають і наші спортсмени: футбольний клуб «Університет» став чемпіоном області, збірна жіноча команда університету з волейболу – срібний призер Чемпіонату України серед студентських команд; Єлизавета Мойсеєнко – I місце на Міжнародному турнірі з художньої гімнастики; переможцями Кубка Світу з панкратіону (м. Будапешт) стали студенти Давід Мунтяну, Микола Калинчук, Олексій Маркович, Владислав Ільницький та Аліна Цвігун.

4.1 Соціально-психологічна робота і превентивне виховання

Уперше спільно з органами студентського самоврядування та громадськими організаціями проведено благодійний захід «Зимова казка» для дітей вулиці; круглий стіл на тему «Безпечне середовище» з керівництвом управління патрульної поліції в Чернівецькій області.

Нині в університеті навчається майже 400 студентів пільгових категорій: 111 – із числа дітей-сиріт і позбавлених батьківського піклування; 107 студентів з інвалідністю 1-3 груп, а також по зору і слуху; 153 студенти, батьки яких визнані учасниками бойових дій, та 26 студентів із числа внутрішньо переміщених осіб. Усього у гуртожитках студмістечка проживає 149 студентів пільгових категорій, для яких установлені пільги при оплаті за проживання (50%).

У гуртожитках проживає 3577 студентів (із них 2 970 – відповідно до санітарних норм).

4.2 Студентське самоврядування

У травні обрано нового голову студентського парламенту, у жовтні – студентів-членів ученої ради університету. Уже втретє вибори голови відбувалися шляхом прямого таємного голосування. На жаль, активність студентів бажає ліпшого.

Щосеместрово проводяться зустрічі ректорату зі студентським самоврядуванням, де обговорюються нагальні питання навчальної та наукової діяльності студентства, соціально-побутові проблеми проживання у гуртожитках, які за можливості намагаємося розв'язати.

Студпарламенту надані великі повноваження і, крім того, згідно із законодавством, університет виділяє їм кошти (наприклад, у 2018 р. – це сума у понад 500 тис. грн).

Уперше питання про діяльність студентського самоврядування та його участь в управлінні університетом заслуховувалося на вченій раді університету.

Продовжується успішна реалізація проектів студентського профкому «Центр кар'єри» та щорічний ярмарок вакансій, школи профорга.

4.3 Інформаційна діяльність і зв'язки зі ЗМІ

У 2018 році виданий другий випуск відновленої газети університету «Університетський вісник», в якому зібрані головні події, вагомі здобутки, а також непоправні втрати університетської спільноти. На тлі катастрофічного зниження і зникнення тиражів газет «УВ» залишається на плаву попит на актуальну інформацію як піврічника.

До створення «УВ» долучились також студенти, зокрема, нещодавно створена мережа інформаційних агентів, до складу якої входять найактивніші студенти з усіх факультетів та інститутів університету. Вперше за історію свого існування університетське видання вийшло англійською мовою, що засвідчило повагу до іноземних студентів, які навчаються у стінах нашого університету, а також іноземців, які є нашими частими гостями.

Зважаючи на постійну присутність соціальних мереж у сучасному повсякденному житті, активно ведеться FB-сторінка університету, що зібрала близько понад 200 тис. читачів і стала своєрідним засобом масової інформації нашого університету. Аби бути ближчими до студентів, також створено Інстаграм-профіль університету, в якому вже проведено три конкурси серед студентів. Один з них – фотоконкурс «В об'єктиві – університет» (University in my lens), приурочений до Дня університету.

Відділ з виховної роботи та гуманітарної освіти успішно втілює у життя проект «Відомі випускники» – щомісячне розгорнуте інтерв'ю на сайті університету з відомими випускниками, яке сприяє популяризації університету серед абітурієнтів і підвищенню його іміджу.

Нещодавно в університеті в рамках циклового проекту “Бери вище!”, який порушує тему освіти й освіченості українців, проведені два випуски по 15 хвилин, присвячені нашому університетові. Це популяризація закладів вищої (і не лише вищої) освіти серед української та зарубіжної аудиторії, адже вони перекладені п'ятьма мовами.

4.4 Екскурсійне обслуговування та співробітництво з ЮНЕСКО

Як відомо, 2018-й в Україні оголошено роком охорони культурної спадщини. За підтримки ініціативи Європейської Комісії та у рамках календарних заходів Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, з 5 по 9 листопада в Чернівцях тривав Тиждень культурної спадщини, організований доцентом Гереговою С. і Баланюк Ю. У рамках проголошеного Єврокомісією 2018 року роком культурної спадщини під патронатом Національної комісії України у справах ЮНЕСКО в університеті відбувся круглий стіл «Історико-культурна спадщина очима молоді» та виставка малюнків учнів Чернівецьких шкіл.

У жовтні в Києві відбувся Міжнародний семінар/мережева зустріч керівників об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО на тему: “Жива релігійна спадщина всесвітнього значення: спільне управління та стале використання”, в якій узяли участь представники 16 країн світу. Резиденцію представляла проректор Тамара Марусик, яка виступила з доповіддю «Особливості управління Резиденцією митрополитів Буковини і Далмації як об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО».

Досить успішно діє Історико-архітектурний музейний комплекс. Практично кожний день університет відвідує маса туристів як із України, так із зарубіжних країн. Вони мають змогу побачити не тільки цікаву архітектурну пам'ятку, але й оцінити ступінь її збереження, організацію обслуговування туристів тощо. У 2018 р. на рахунок університету за екскурсійні послуги надійшло 2 млн 250 тис. гривень. Внесення Резиденції до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО зіграло дуже позитивну роль для університету, міста й держави в цілому.

Розділ 5. КАДРИ

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича працює 2380 осіб.

Навчальний процес забезпечують 1148 викладачів, із них 156 докторів наук, професорів, 762 – кандидати наук, доценти. Всі науково-педагогічні працівники працюють на умовах строкових трудових договорів (контрактів). Викладачі з науковими ступенями та вченими званнями становлять 80% професорсько-викладацького складу університету.

Два інститути та 12 факультетів складаються із 89 кафедр. Доктори наук очолюють 68 кафедр, або 77%.

В університеті працюють 4 лауреати державних премій, 47 викладачів та співробітників мають почесні державні звання.

Середній вік викладачів становить 44 роки. 37% професорсько-викладацького складу – молодь до 35 років.

Як сумісники в навчальному процесі задіяні ще 16 докторів наук, професорів та 45 кандидатів наук, доцентів.

У науково-дослідній частині ЧНУ на постійній основі працює 59 осіб, з яких 3 доктори наук, 25 кандидатів наук.

Інформація про науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за 2012–2018 роки подана у таблиці 22.

Науково-педагогічні працівники

Рік	УСЬОГО	у тому числі			
		Кандидатів наук	Докторів наук	Доцентів	Професорів
2012 рік	1205	634	121	450	100
2013 рік	1209	674	119	467	106
2014 рік	1212	699	131	486	107
2015 рік	1155	678	129	458	103
2016 рік	1316	781	147	470	107
2017 рік	1208	777	153	461	105
2018 рік	1148	752	156	455	106

Розділ 6. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1 Загальний фонд

Основними джерелами фінансування університету є кошти загального фонду держбюджету та власні надходження. Кошти загального фонду у 2018 році за всіма видами діяльності складають 56,5 % всього обсягу надходжень.

За рахунок загального фонду Міністерство освіти і науки України виділило університету на 2018 рік фінансування в сумі **211 млн 210 грн**:

- **основна діяльність «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики»** (по КПКВ 2201160) – 155 млн 234 тис. грн,

у тому числі:

- **III-IV рівень акредитації** – 148 млн 650 тис. грн, за статтями видатків (таблиця 23);

Таблиця 23

Статті видатків загального фонду – III-IV рівень акредитації

Статті видатків	тис. грн.
Заробітна плата з нарахуваннями	122 710
Виплати студентам з числа дітей-сиріт та випускникам	3 590
Поточні витрати на утримання університету	5 869
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	6 405
Стипендії	4 955
Капітальні видатки на ремонт та реставрацію	5 121

- **I-II рівень акредитації** – 6 млн 584 тис. грн, за статтями видатків (таблиця 24);

Таблиця 24

Статті видатків загального фонду – I-II рівень акредитації

Статті видатків	тис. грн.
Заробітна плата з нарахуваннями	6 107
Виплати студентам з числа дітей-сиріт та випускникам	183
Поточні витрати на утримання університету	0
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	294

- **«Виплата академічних стипендій студентам вищих навчальних закладів»** (по КПКВ 2201190) – 43 млн 338 тис. грн;

у тому числі:

- студентам **Університету** – 39 млн 296 тис. грн;
- студентам **Коледжу** – 4 млн 42 тис. грн.
- **Наукова діяльність:**

«Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень» (КПКВ 2201040) – 12 млн 559 тис. грн,

у тому числі за статтями видатків – таблиця 25;

Таблиця 25

Статті видатків загального фонду наукової діяльності

Статті видатків	тис. грн
Заробітна плата з нарахуваннями	9 651
Поточні витрати для виконання наукових тем	2 569
Капітальні видатки	339

- «Виконання зобов'язань України у рамковій програмі Європейського Союзу з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020» (КПКВ 2201570) – 79 тис. грн;

у тому числі за статтями видатків (таблиця 26).

Таблиця 26

Статті видатків за програмою «Горизонт 2020»

Статті видатків	тис. грн
Заробітна плата з нарахуваннями	55
Поточні витрати для виконання наукових тем	24

6.2 Спеціальний фонд

Спеціальний фонд у 2018 році склав 162 млн 887 тис. грн:

- **основна діяльність** КПКВ 2201160 – 161 млн 243 тис. грн, в тому числі
- **III-IV рівень акредитації** – 157 млн 675 тис. грн (таблиця 27);

Таблиця 27

Статті видатків спеціального фонду – III-IV рівень акредитації

Статті видатків	тис. грн
Заробітна плата з нарахуваннями	103 614
Поточні витрати на утримання університету	18 473
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	12 750
Капітальні видатки	22 838

у тому числі

підготовка кадрів за рахунок фізичних та юридичних осіб – **111 млн 573 тис. грн** (таблиця 28);

Таблиця 28

Статті видатків на підготовку кадрів за рахунок фізичних та юридичних осіб

Статті видатків	тис. грн.
Заробітна плата з нарахуваннями	92 109
Поточні витрати на утримання університету	7 270
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	7 632
Капітальні видатки	4 562

інша освітня, господарська діяльність, благодійні внески, субвенції – **31 млн 408 тис. грн** (таблиця 29);

Таблиця 29

Інша освітня, господарська діяльність, благодійні внески, субвенції

Статті видатків	тис. грн
Заробітна плата з нарахуваннями	11 505
Поточні витрати на утримання університету	11 125
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 118
Капітальні видатки	3 660

перехідні залишки коштів – 14 млн 694 тис. грн (таблиця 30);

Таблиця 30

Перехідні залишки коштів

Статті видатків	тис. грн
Поточні витрати на утримання університету	78
Капітальні видатки	14 616

- **I-II рівень акредитації** – 3 млн 568 тис. грн, за статтями видатків – таблиця 31.

Таблиця 31

Статті видатків спеціального фонду – I-II рівень акредитації

Статті видатків	тис. грн.
Заробітна плата з нарахуваннями	3 217
Поточні витрати на утримання університету	171
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	180
Капітальні видатки	0

- **наукова діяльність КПКВ 2201040** – 1 млн 644 тис. грн,
у тому числі за статтями видатків – таблиця 32.

Таблиця 32

Статті видатків спеціального фонду наукової діяльності

Статті видатків	тис. грн
Заробітна плата з нарахуваннями	1 042
Поточні витрати для виконання наукових тем	575
Капітальні видатки	27

Спеціальний фонд основної діяльності формувався, в основному, за рахунок надходження коштів за навчання в університеті (111 млн 573 тис. грн), коледжі (3 млн 569 тис. грн), інших освітніх послуг (7 млн 200 тис. грн), господарської діяльності (18 млн 597 тис. грн), здачі майна в оренду (1 млн 446 тис. грн), реалізації майна (97 тис. грн); інших джерел власних надходжень – благодійних внесків та грантів (2 млн 797 тис. грн), коштів на виконання окремих доручень (670 тис. грн); субвенції місцевого бюджету (600 тис. грн); фінансування (перехідні залишки коштів минулих періодів) – 14 млн 694 тис. грн.

Протягом року бухгалтерською службою університету забезпечувалось своєчасне нарахування заробітної плати, стипендій, виплат студентам з числа дітей-сиріт, комунальних послуг та енергоносіїв. Не допускалась заборгованість по розрахунках із постачальниками та виконавцями робіт і послуг.

Пріоритетним завданням у 2018 році залишалось утримання на належному рівні та підвищення оплати праці працівникам університету. За звітний період наші фінансові можливості дозволили залучити кошти для виплати викладачам і науковцям доплати за науковий ступінь і вчене звання в розмірі 100% від максимального граничного обсягу (22 млн 823 тис. грн).

Надбавки за складність і напруженість у роботі, за високі досягнення у праці, виконання особливо важливої роботи виплачувалися професорсько-викладацькому складу, навчально-допоміжному персоналу, службі обслуговування навчального процесу, адміністративному персоналу, персоналу ботанічного саду, наукової бібліотеки, господарському й обслуговуючому персоналу (9 млн 72 тис. грн).

З метою підвищення престижності праці, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України, педагогічним працівникам (завідувачам лабораторій, методистам тощо) збережено надбавки в граничному розмірі 20% до посадового окладу (622 тис. грн).

Продовжувалася виплата надбавки за особливі умови роботи працівникам бібліотеки (606 тис. грн).

Для забезпечення виплати посадових окладів витрачено 104 млн 156 тис. грн, надбавок та доплат за вислугу років –16 млн 786 тис. грн, доплат до мінімального розміру заробітної плати на рівні 3 723 грн – 12 млн 814 тис. грн.

Протягом 2018 року науково-педагогічним, педагогічним працівникам, бібліотекарям та музейним співробітникам університету виплачувалася матеріальна допомога на оздоровлення при наданні чергових відпусток (6 млн 48 тис. грн), а іншим працівникам – матеріальна допомога на поліпшення соціально-побутових умов (270 тис. грн).

Незважаючи на складний фінансовий стан у державі в цілому та відповідно в університеті, за поточний звітний період станом на звітну дату 15 грудня вдалося виплатити премії науково-педагогічному персоналу за рахунок економії фонду заробітної плати на суму 1 млн 538 тис. грн, навчально-допоміжному персоналу – 482 тис. грн, адміністративно-управлінському персоналу та господарському персоналу – 1 млн 356 тис. грн, працівникам коледжу – 32 тис. грн, науковим співробітникам – 525 тис. грн. Всього на суму 3 млн 933 тис. грн.

Виплати стимулюючого характеру застосовувалися до всіх категорій співробітників університету.

Відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення», у межах фінансових ресурсів виплачено 468 тис. грн індексації стипендії студентам. На жаль, виплата премій та матеріальної допомоги студентам за рахунок «стипендіальної» програми не передбачена паспортом бюджетної програми.

6.3 Придбання та видатки розвитку

Як відомо, видатки розвитку – це видатки бюджетів на фінансове забезпечення наукової, інвестиційної та інноваційної діяльності, зокрема: фінансове забезпечення капітальних вкладень виробничого й невиробничого призначення.

За рахунок загального фонду основної діяльності за звітний період профінансовано видатки розвитку в сумі 5 млн 121 тис. грн:

- ремонтно-реставраційні роботи дворового фасаду навчального корпусу № 2 – 920 тис. грн;
- ремонтно-реставраційні роботи дворового фасаду навчального корпусу № 1 – 994 тис. грн;
- реставраційні роботи Резиденції Буковинських Митрополитів – 938 тис. грн;
- капітальний ремонт систем вентиляції навчального корпусу № 8 – 1 млн 450 тис. грн;
- капітальний ремонт приміщень за адресою вул. Поштова (виставкова зала факультету будівництва, архітектури та декоративно прикладного мистецтва) – 819 тис. грн.

За рахунок загального фонду наукової діяльності за звітний період профінансовано капітальні видатки в сумі 339 тис. грн – придбання сервера для бібліотеки і джерела живлення.

За рахунок спеціального фонду касові видатки по капітальним вкладенням складають 9 млн 410 тис. грн, у тому числі:

- платного навчання – 4 млн 562 тис. грн;
- плати за проживання у гуртожитках – 565 тис. грн;
- перехідних залишків коштів – 4 млн 283 тис. грн.

У звітному періоді завершено реконструкцію спортивного майданчика з міні-футболу.

Проведено капітальний ремонт приміщень архіву, оранжереї ботанічного саду, приміщень кафедри військової підготовки, дахів навчального корпусу № 14, частковий ремонт мереж водопостачання та водовідведення студмістечка, а також капремонт гуртожитку № 1. Здійснено багато інших видатків для забезпечення освітньої та господарської діяльності.

За рахунок субвенцій місцевого бюджету здійснено видатки для створення Центру інформаційно-комунікаційних технологій (500 тис. грн) та еколого-просвітницького центру (100 тис. грн).

Крім того, видатки в сумі 4 млн 800 тис. грн на придбання комп'ютерної техніки не проведені, оскільки два тендери не відбулися, а процедуру закупівель у одного виконавця за рішенням ректорату не було застосовано.

Не відбувся також тендер на закупівлю ліжок та м'якого інвентарю для студмістечка на суму 4 млн 100 тис. грн.

У кошторисі поточного року заплановано реконструкцію даху навчального корпусу № 9 на суму 4 млн 500 тис. грн, монтаж пожежної сигналізації чотирьох гуртожитків на суму 3 млн 700 тис. грн, капітальний ремонт санвузлів та каналізації гуртожитку № 4 на суму 3 млн 900 тис. грн. Проте, оскільки триває тендерна процедура, роботи будуть виконані в наступному році. Кошти на виконання цих робіт перехідні.

Розподіл придбаних обладнання та матеріалів для структурних підрозділів університету за 2018 рік подано у таблиці 33.

Придбане обладнання і матеріали для факультетів та інститутів за 2018 рік

станом на 15.12.2018р., тис. грн

	меблі та господарський інвентар	м'який інвентар, спецодяг	мережеве та серверне обладнання	матеріали для наукових та навчальних цілей	матеріали для поточної роботи, та потреб ремонту	побутова, оргтехніка (принтери, сканери, тощо)	обладнання для наукових та навчальних цілей	спортивний інвентар	поточні та капітальні роботи виконані підрядниками	Разом
Інститут біології, хімії та біоресурсів	114	35	0	200	330	43	293	0	304	1 318
Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук і Центр інформаційно-телекомунікаційних технологій	388	1	517	416	470	48	1 317	2	849	4 007
Географічний факультет	32	0	0	0	64	25	50	0	54	226
Економічний факультет	25	0	0	0	121	1	0	0	640	788
Філологічний факультет	5	0	0	0	125	0	0	0	48	178
Філософсько-теологічний факультет	5	0	0	0	93	0	0	0	48	146
Факультет іноземних мов	8	0	0	0	61	0	1 544	0	12	1 625
Факультет історії, політології та міжнародних відносин	25	0	0	1	486	17	27	0	642	1 197
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	2	0	0	1	26	0	0	0	156	185
Факультет математики та	26	0	0	2	61	172	0	0	1 061	1 322

інформатики										
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	192	1	0	0	162	5	1	0	516	877
Факультет фізичної культури та здоров'я людини	29	1	0	0	184	27	28	128	665	1 062
Юридичний факультет	44	1	0	0	80	40	15	0	1 113	1 293
Факультет фінансів, підприємництва та обліку	8	0	0	0	47	0	0	0	12	67
Студмістечко	677	40	0	0	362	21	0	0	3 254	4 354
Коледж	6	0	0	0	45	0	0	0	0	50
Резиденція (реставраційні роботи)	0	0	0	0	0	0	0	0	921	921
Бібліотека	23	0	295	12	101	0	10	0	0	441
Головний інформаційно-телекомунікаційний центр	0	0	418	0	2	0	17	0	0	437
Разом	1 607	82	1 230	631	2 819	399	3 303	130	10 295	20 496

Розділ 7. ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

Адміністративно-господарська частина університету виконала робіт на загальну суму 12,622 млн грн, що значно більше, ніж у минулому році (7,7 млн грн).

У поточному році господарським способом, тобто власними силами наших ремонтно-експлуатаційних служб, виконано робіт на загальну суму 1,3 млн грн. Це означає, що проведені необхідні ремонтні роботи електричних та водопровідних мереж, систем центрального опалення, частково відремонтовано дахи, вікна, двері, підлоги, стелі, стіни в навчальних корпусах і гуртожитках.

Ремонтно-експлуатаційною службою відремонтовано понад 50 аудиторій у різних корпусах і ряд приміщень на кафедрах. Окрім цього, відремонтовано значну кількість коридорів, сходових клітин, санвузлів, меблів, парт, стільців тощо.

Ремонтно-експлуатаційною службою студмістечка відремонтовані місця загального користування, мережі, меблі та інвентар. Проводяться постійні роботи із заміни розеток, вимикачів, ламп, світильників.

Підрядним способом на об'єктах студмістечка, тобто із залученням сторонніх організацій, виконано робіт на суму – 4,284 млн грн, а саме:

- ремонт зовнішніх каналізаційних мереж – 497 тис. грн;
- ремонт гарячого водопостачання гуртожитку № 2 – 43 тис. грн;
- ремонт санвузлів 4-5 поверхів гуртожитку № 1 – 983 тис. грн;
- ремонт приміщень архіву в гуртожитку № 5 – 1,354 млн грн;
- благоустрій території гуртожитку № 1 – 170 тис. грн;
- реконструкція спортивного майданчика для міні-футболу зі штучним покриттям – 1,477 млн грн.

Підрядним способом також виконувалися роботи в навчальних корпусах загальною вартістю – 7,038 млн грн:

- технічне переоснащення системи вентиляції корпусу № 8 – 1,450 млн грн;
- капітальний ремонт даху корпусу № 14 – 1,495 млн грн;
- ремонт асфальтного покриття території корпусу № 15 – 437 тис. грн;
- ремонт приміщень військової кафедри – 164 тис. грн;
- капітальний ремонт будівельних конструкцій оранжереї Ботсаду – 198 тис. грн;
- будівництво бази навчальних практик у с. Мигове – 270 тис. грн;
- реставрація корпусу № 4 – 382 тис. грн;
- підготовка котельного господарства для роботи в осінньо-зимовий період – 696 тис. грн;
- ремонт фасадів корпусів № 1,2 – 1,790 млн грн;
- ремонт зовнішніх мереж водопроводу корпусу № 15 – 156 тис. грн.

У 2018 році виконувалися роботи на об'єктах, що передбачалися планом фінансування поточного року. Разом з тим, матеріали для проведення ремонтних робіт, комплектуючі засоби були придбані вчасно та в достатній кількості, значних затримок в оплаті рахунків казначейством не було. Вказані фактори сприяли вчасному виконанню поточного, капітального ремонтів і підрядних робіт на об'єктах університету.

Тепер детальніше про важливі господарські роботи.

Майно, що перейшло до нас від БДФЕУ. В корпусі по вул. фон Петровича (колишня Ломоносова) розташована кафедра музики, яка останнім часом дуже активізувалася і має добрі здобутки. Там проведено непоганий ремонт ряду внутрішніх приміщень. Опалення одного квадратного метра площі в цьому корпусі коштує значно дорожче, ніж в інших корпусах. Ми готові були зробити там модульну котельню, але міська рада запропонувала приєднатися до міської котельні (а це для нас вигідно), будівництво якої мало б завершитися найближчим часом. «Найближчий час» розтягнувся, обіцяли

ввести в експлуатацію цю котельню до початку нового опалювального сезону, остання обіцянка – до нового року.

Там же є недобудований корпус, який мав би бути, за планом БДФЕУ, бібліотекою. Ми його переплануємо, але це буде не скоро, бо для цього потрібні дуже великі кошти.

Гуртожиток по вул. Челюскінців ми тимчасово вивели з експлуатації і будемо приводити його по можливості до належного стану. Готовий проект його реконструкції.

Мигове. Продовжувалися роботи з упорядкування бази практики для спеціальності «Туризм» у Миговому. Змонтовані всі водопровідні та каналізаційні мережі, зроблена огорожа. Надіємось мати там сучасну базу практики, яку в певні періоди зможемо використовувати і як базу відпочинку для наших працівників. На жаль, підрядник, з яким ми уклали угоду на будівництво двох котеджів сумарною вартістю 1 млн 250 тис. грн, виявилась недобросовісною людиною. Ми перерахували їй 30% авансу, а вона ні роботи не виконала, ні аванс не повернула. Ми звернулися в правоохоронні органи із цього приводу і подали справу в господарський суд.

Архів. Ліквідований філіал бібліотеки в студмістечку, в тих приміщеннях зроблений ремонт і туди перебирається університетський архів. І це дуже важливо, бо архівні документи мають зберігатися в належних умовах. Думаю, тут додаткові коментарі зайві, бо всі це розуміють.

4-й корпус. Тривають реставраційні роботи на дахах 4-го корпусу. Їх закінченням буде завершена програма реставрації дахів усіх корпусів резиденції, яка тривала 10 років. Треба сказати, що реставраційні роботи ідуть дуже важко. Наплодилася маса структур, які контролюють, погоджують і т.д. А от проектних організацій, фірм, які мають фахівців, здатних проводити реставраційні роботи, стало значно менше.

Оранжерея. Зроблені достатньо об'ємні внутрішні роботи з бетонними несучими конструкціями оранжереї, які потребували суттєвого укріплення.

Упорядковано частину внутрішніх конструкцій. Оранжерея потребує подальших ремонтних робіт, але на це потрібні немалі кошти.

Для Інституту біології, хімії та біоресурсів ботанічний сад – це прекрасний плацдарм для підготовки фахівців і наукових досліджень. Для університету і міста – це предмет гордості.

Корпус №14. Маємо згоду обласної ради на проведення ремонту даху 14-го корпусу в рахунок оренди. Тепер завершуємо ці роботи, витрачені кошти будуть зараховані як орендна плата, бо цей корпус належить обласній раді, ми його орендуємо.

Розділ 8. ОСОБИСТА РОБОТА РЕКТОРА

Особиста робота ректора у 2018 р.:

1. Реалізація державної політики в галузі освіти і науки, загальне керівництво університетом, його структурними підрозділами, забезпечення необхідних умов для роботи членів трудового колективу.

2. Забезпечення роботи приймальної комісії ЧНУ як голови комісії. Безпосередня робота з Міністерством освіти і науки України в отриманні та перерозподілі місць державного замовлення.

3. Забезпечення належної кадрової політики в університеті шляхом організації конкурсних процедур і дотримання положень законодавства під час прийняття на роботу працівників.

4. Забезпечення належного фінансового стану університету, в тому числі вчасної виплати зарплати та стипендії.

5. Забезпечення прозорості всіх фінансових витрат, кадрових призначень та всіх процесів, які викликали зацікавленість членів колективу.

6. Керівництво вченою радою університету (до вересня 2018 р.) та спецрадою із захисту кандидатських і докторських дисертацій із присвоєнням відповідних ступенів у галузі фізико-математичних наук.

7. Розвиток різних напрямів міжнародної співпраці ЧНУ, сприяння і підвищення його міжнародного авторитету. Співпраця з міжнародними організаціями та фондами, дипломатичними представництвами зарубіжних країн в Україні, дипломатичними представництвами України в зарубіжних країнах.

8. Сприяння у відкритті нових напрямів і спеціальностей в університеті та забезпечення їх своєчасної акредитації.

9. Забезпечення успішного завершення будівництва 2-го спортивного майданчика зі штучним покриттям та реставрація штучного покриття поля для міні-футболу.

10. Популяризація університету в ЗМІ, на різних громадських заходах, представництво університету в органах державної влади та місцевого самоврядування.

11. Участь протягом року в роботі Державної акредитаційної комісії.